

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ FYZICKÝCH OSOB V ČR V LETECH 2006-2013

Diplomová práce

Studijní program: N6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208T085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Bc. Tomáš Borůvka**

Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC
Faculty of Economics

TAX BURDEN ON NATURAL PERSONS IN CZECH REPUBLIC IN THE YEARS 2006-2013

Diploma thesis

Study programme: N6208 – Economics and Management

Study branch: 6208T085 – Business Administration

Author: **Bc. Tomáš Borůvka**

Supervisor: doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Tomáš Borůvka**
Osobní číslo: **E12000170**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Daňové zatížení fyzických osob v ČR v letech 2006-2013**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Historie daní- obecně
3. Vznik daně z příjmů fyzických osob
4. DPFO v ČR - změny v letech 2006 - 2013
5. Výpočet DPFO na konkrétních příkladech (zaměstnanec, podnikatel, senior, společné zdanění manželů...)
6. Komparace daňového zatížení jednotlivců v ČR v letech 2006 - 2013
7. Porovnání daňového zatížení v ČR a v některých zemích EU
8. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

65 normostran

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

AMBROŽ, J. Daňové přiznání fyzických osob. Praha: Koršach, 2009. ISBN 978-80-86296-24-1.

VYBÍHAL, V. Zdaňování příjmů fyzických osob: praktický průvodce. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3426-2.

ŠIROKÝ, J. Daňové teorie s praktickou aplikací. Praha: 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-0058.

Česká republika. Zákon o daních z příjmů. Předpis č. 586/1992 Sb.

Česká republika. Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Předpis č. 589/1992 Sb.

Česká republika. Zákon o veřejném zdravotním pojištění. Předpis č. 48/1997 Sb.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

Katedra financí a účetnictví

Konzultant diplomové práce:

Bohumila Krčmářová

účetní poradce

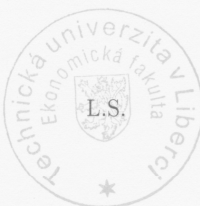
Datum zadání diplomové práce:

31. října 2013

Termín odevzdání diplomové práce:

7. května 2014

doc. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2013

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Anotace

Práce je věnována daňovému zatížení fyzických osob v České republice v letech 2006 až 2013. Práce se zabývá popisem daňového systému, vysvětlením základních pojmů, které souvisí s daní z příjmů fyzických osob. Dále je popsán způsob zdaňování fyzických osob. Práce se dále zabývá odvody na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, neboť tyto odvody výrazně ovlivňují čisté příjmy obyvatel. V praktické části jsou vybrány tři typy poplatníků, u kterých jsou sledovány čisté příjmy, placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a daň z příjmů.

Klíčová slova

daň, daň z příjmů fyzických osob, dílčí základy daně z příjmů fyzických osob, příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, kapitálové příjmy, příjmy pronájmu, ostatní příjmy, sociální pojištění, zdravotní pojištění

Annotation

The work is devoted to the tax burden on persons in the Czech Republic between 2006 and 2013. Thesis deals with the description of the tax system, explaining the basic concepts related to taxes on personal income. Also described is a method of taxation of natural persons. Thesis also deals with contributions to social and health insurance, as these contributions significantly affect net income residents. In the practical part, three types of taxpayers, which are monitored, net income, paid premium for social and health insurance and the tax.

Key Words

tax, income tax, personal income tax partial bases, income from employment and fringe benefits, income from business and other self-employment, capital gains, rental income, other income, social insurance, health insurance

Obsah

Seznam ilustrací.....	10
Seznam tabulek	11
Seznam zkratk.....	13
Úvod	14
1. Historie daní.....	15
1.1 Celosvětový vývoj daní	15
1.2 Daně na území České republiky	18
1.3 Daňový systém ČR	22
2. Daně a jejich funkce	23
3. Daň z příjmů fyzických osob	24
3.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob	24
3.2 Předmět daně z příjmů	24
3.3 Zdaňovací období	25
3.4 Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky §6 ZDP 2013.....	26
3.5 Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti §7 ZDP 2013.....	28
3.6 Příjmy z kapitálového majetku, z pronájmu a ostatní příjmy	30
3.7 Slevy na dani a daňové bonusy	31
3.8 Sazba daně z příjmů	32
4. Sociální pojištění v České republice.....	34
4.1 Sociální zabezpečení	35
4.2 Veřejné zdravotní pojištění	36
4.2.1 Sazby pojistného sociálního zabezpečení.....	37
4.2.2 Sazby pojistného zdravotního pojištění	39
5. Výpočet daně z příjmů fyzických osob	40
5.1 Výpočet daně z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru	41
5.1.1 Porovnání daňového zatížení manželského páru v zaměstnaneckém poměru v letech 2006 – 2013	53

5.2 Výpočet daně z příjmů pracujícího seniora	56
5.2.1 Porovnání daňového zatížení pracujícího seniora v letech 2006 – 2013.....	64
5.3 Výpočet daně z příjmů osoby samostatně výdělečně činné.....	66
5.3.1 Porovnání daňového zatížení OSVČ v letech 2006 – 2013.....	79
5.4 Porovnání daňového zatížení fyzických osob v letech 2006 – 2013	82
Závěr	92
Seznam použité literatury	94

Seznam ilustrací

Obrázek 1: Struktura daňového systému České republiky	22
Obrázek 2: Části systému sociálního pojištění v České republice	34
Obrázek 3: Daň z příjmů manželského páru v letech 2006 - 2013	54
Obrázek 4: Daň z příjmů, odvody a čisté příjmy manželského páru v letech 2006 - 2013	55
Obrázek 5: Daň z příjmů pana Dušana v letech 2006 - 2013	64
Obrázek 6: Daň z příjmů, odvody a čisté příjmy pana Dušana v letech 2006 - 2013	65
Obrázek 7: Daň z příjmů a odvody podnikatele v letech 2006 - 2013	80
Obrázek 8: Daň z příjmů a odvody podnikatele v letech 2006 - 2013	81
Obrázek 9: Daň z příjmů fyzických osob v letech 2006 - 2013	83
Obrázek 10: Placené pojistné na sociální zabezpečení v letech 2006 - 2013	84
Obrázek 11: Placené pojistné na zdravotní pojištění v letech 2006 - 2013	86
Obrázek 12: Odvody a daň z příjmů v letech 2006 - 2013 celkem	87
Obrázek 13: Čisté příjmy fyzických osob v letech 2006 - 2013	89
Obrázek 14: Čistý příjem podnikatele v letech 2006 - 2013	91
Obrázek 15: Čistý příjem zaměstnanců v letech 2006 - 2013	91
Obrázek 16: Čistý příjem pracujícího seniora v letech 2006 - 2013	91

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výše výdajů podle §7 odstavce 7 v letech 2006-2013.	29
Tabulka 2: Slevy a bonusy na dani z příjmů fyzických osob v letech 2006-2013.	31
Tabulka 3: Tabulka pro výpočet daně z příjmů v letech 2006 a 2007.....	32
Tabulka 4: Sazby pojistného na sociální zabezpečení pro roky 2006 - 2007.....	37
Tabulka 5: Sazby pojistného na sociální zabezpečení pro roky 2008 – 2013	37
Tabulka 6: Minimální pojistné na sociální zabezpečení pro OSVČ.....	38
Tabulka 7: Minimální pojistné na zdravotní pojištění OSVČ v letech 2006 – 2013.	39
Tabulka 8: Výpočet čisté mzdy pana Josefa a paní Jany v roce 2006.....	41
Tabulka 9: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2006	42
Tabulka 10: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2006	43
Tabulka 11: Výpočet čisté mzdy pana Josefa a paní Jany v roce 2007.....	44
Tabulka 12: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2007	44
Tabulka 13: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2007	45
Tabulka 14: Výpočet čisté mzdy pana Josefa a paní Jany v roce 2008.....	46
Tabulka 15: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2008	47
Tabulka 16: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2009	48
Tabulka 17: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2010	49
Tabulka 18: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2011	50
Tabulka 19: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2012	51
Tabulka 20: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2013	52
Tabulka 21: Daň z příjmů a odvody pana Josefa.....	53
Tabulka 22: Daň z příjmů a odvody paní Jany.....	53
Tabulka 23: Daně, odvody a čistý příjem manželského páru v letech 2006 až 2013.....	54
Tabulka 24: Výpočet čisté mzdy pana Dušana v roce 2006.....	56
Tabulka 25: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2006	57
Tabulka 26: Výpočet čisté mzdy pana Dušana v roce 2008.....	59
Tabulka 27: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2008	59
Tabulka 28: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2009	60
Tabulka 29: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2010	61
Tabulka 30: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2011	62
Tabulka 31: Výpočet čisté mzdy pana Dušana v roce 2013.....	63

Tabulka 32: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2013	63
Tabulka 33: Daně, odvody a čistý příjem pana Dušana v letech 2006 – 2013.....	64
Tabulka 34: Daňová povinnost podnikatele v roce 2006	67
Tabulka 35: Daňová povinnost podnikatele v roce 2006 – společné zdanění manželů	67
Tabulka 36: Daňová povinnost podnikatele v roce 2007	69
Tabulka 37: Daňová povinnost podnikatele v roce 2007 – společné zdanění manželů	70
Tabulka 38: Daňová povinnost podnikatele v roce 2008	71
Tabulka 39: Daňová povinnost podnikatele v roce 2009	73
Tabulka 40: Daňová povinnost podnikatele v roce 2010	74
Tabulka 41: Daňová povinnost podnikatele v roce 2011	75
Tabulka 42: Daňová povinnost podnikatele v roce 2012	76
Tabulka 43: Daňová povinnost podnikatele v roce 2013	77
Tabulka 44: Daňová povinnost podnikatele vedoucího účetnictví v roce 2013.....	78
Tabulka 45: Daň z příjmů a odvody podnikatele v letech 2006 - 2013.....	79
Tabulka 46: Daň z příjmů a odvody manželky podnikatele v letech 2006 - 2013.....	79
Tabulka 47: Daně, odvody a čistý příjem podnikatele v letech 2006 – 2013.....	80
Tabulka 48: Porovnání daně z příjmů fyzických osob v letech 2006 -2013	82
Tabulka 49: Placené pojistné na sociální zabezpečení v letech 2006 - 2013	84
Tabulka 50: Placené pojistné na zdravotní pojištění v letech 2006 - 2013	85
Tabulka 51: Odvody a daň z příjmů v letech 2006 – 2013 celkem.....	87
Tabulka 52: Čisté příjmy fyzických osob v letech 2006 -2013.....	89
Tabulka 53: Odvody, daň a čisté příjmy podnikatele v letech 2006 -2013	90
Tabulka 54: Odvody, daň a čisté příjmy zaměstnanců v letech 2006 -2013	90
Tabulka 55: Odvody, daň a čisté příjmy pracujícího důchodce v letech 2006 -2013	90

Seznam zkratek

DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
TUL	Technická univerzita v Liberci
SZM	Společné zdanění manželů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Tématem diplomové práce je daňové zatížení fyzických osob v České republice v letech 2006 až 2013. Základem daňového systému v České republice je zákon o daních z příjmů, jehož počátky sahají do roku 1993. Čisté příjmy obyvatel v České republice neovlivňuje jen daň z příjmů fyzických osob, ale i odvody na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Diplomová práce se věnuje i odvodům na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Cílem diplomové práce je vypočítat a porovnat daňovou povinnost vybraných poplatníků daně z příjmů fyzických osob, dále vypočítat a porovnat odvody a čistou mzdu těchto poplatníků od roku 2006 do roku 2013.

Na začátku diplomové práce je nejprve věnován prostor historii daní obecně, dále se práce zabývá historií daní na území České republiky. Práce se věnuje i historii daní z příjmů a jejich vývoji od roku 1993, kdy byla česká daňová soustava modernizována. V další kapitole se práce detailně zabývá změnami daní z příjmů ovlivňujícími daňové zatížení fyzických osob v letech 2006 až 2013. V další kapitole diplomové práce jsou popsány změny pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v letech 2006 až 2013.

V praktické části diplomové práce jsou vybrány tři typy poplatníků daně z příjmů fyzických osob. Jedná se o zaměstnanecký pár se dvěma malými dětmi, dále je to osoba samostatně výdělečně činná s manželkou na mateřské dovolené a dvěma malými dětmi a senior pracující na částečný úvazek. U těchto vybraných poplatníků daně z příjmů fyzických osob je vypočítána a sledována placená daň z příjmů v letech 2006 až 2013. Čisté příjmy obyvatel České republiky výrazně ovlivňuje i placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. U vybraných poplatníků je placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění rovněž vypočítáno a porovnáno. U každého poplatníka je sledována velikost zaplacené daně z příjmů a zaplaceného pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v letech 2006 až 2013. Cílem příkladu je zjistit, který z poplatníků má nejmenší daňovou povinnost, kterému poplatníkovi se daň z příjmů v průběhu let snižují či zvyšují. V závěru práce bude porovnána velikost čistých příjmů, placené daně z příjmů, placeného pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění jednotlivých poplatníků daně z příjmů v letech 2006 až 2013.

1. Historie daní

Vznik daní je spojen s utvářením organizovaných států, suverénních jednotek „ovládajících“ obyvatelstvo na svém území, které jsou nejen schopny daně vytvořit, ale i zajistit jejich samotný výběr. Stejně jako samotný vznik daní je s přerody organizace státu, s dobovými požadavky na jeho funkce a taktéž s ideologií vládnoucí elity, spjatý i jejich typ, forma, účelové zaměření a v neposlední řadě i jejich výše.

1.1 Celosvětový vývoj daní

Daně existovaly již v otrokářské společnosti. Byly však pouze příležitostným příjmem státní pokladny a byly vybírány v naturální podobě. Daně v ekonomice hrály pouze druhořadou roli, neboť státní správa pro svoje fungování nepotřebovala mnoho financí. Funkce ve vrcholných postech byly často čestné a jejich vykonávání bylo považováno za poctu (např. v antických státech senátorství, vojenská služba, atd.). Hlavní příjmy státního rozpočtu tvořily válečné kořisti a jiné nedaňové příjmy. K těmto příjmům přibýly později výnosy z tributů (jednorázové dávky z pozemků nebo hlavy) a cla. (Široký 2006)

Ve starém Egyptě měly daně nejdříve pouze naturální povahu. Jednalo se o odvody části výtěžků z půdy nebo živnostenských výrobků. Daně ve starém Egyptě se odvozovaly od absolutního vlastnického práva panovníka.

Ve starověkém Řecku měly první daně dobrovolný charakter a jejich placení bylo vyjádřením občanské odpovědnosti. Jiné daně (z prodejů, cla) byly propachtovány. Ve starém Řecku se poprvé vyskytuje profese pachtýře. Stát se mohl spolehnout na určitou, obvykle pachtýřem předem zaplacenou sumu. Později začal na významnosti nabývat atribut, který byl základem pro pozdější pozemkovou daň. Pozemková daň se většinou vybírala každoročně a dosahovala až 20% výnosu pozemků. Mezi další poplatky patřil poplatek z držení dobytka, domovní poplatek, poplatek za možnost mít otroka a další. (Široký 2006)

Antický Řím měl k dispozici kromě válečné kořisti i vlastnické právo na veškerý majetek obyvatel podrobených zemí. Někdy Římané majetek dosavadním vlastníkům ponechali

v držbě a ti museli odvádět naturální dávky. V případě nedostatečnosti příjmů byl jednorázově zaveden atribut. Pro toto období byly charakteristické odvody daňového charakteru jako nepravidelné platby, a to mnohdy dobrovolné.

Ve feudální společnosti byly potřeby společnosti peněžního charakteru malé a týkaly se především panovnického dvora. V období raného feudálního státu byl výběr daní vázán především na válečné expanze či případy ohrožení státu jinou mocností. Dělo se tak formou tributů či veřejně organizovaných sbírek. (Široký 2006)

Postupně vznikaly nové druhy daní, které již neměly povahu nahodilého příjmu a začínaly mít peněžitý charakter. V souladu s učením o trojím lidu se vytvořila řada výjimek z placení daní, kdy církve a šlechta byly daňově osvobozeny. V této době můžeme zaznamenat existenci čtyř druhů odvodů, a to domén, regálů, kontribucí a akcíků. Domény představovaly odvody z výnosů panovníkovy majetku a měly převážně naturální povahu. Regály zpoplatňovaly propůjčení práv patřících výlučně panovníkovi (právo těžby, vaření piva, regál mincovní, regál horní, regál soudní atd.). Kontribuce vznikly ve 12. století a byly vybírány z hlavy, z majetku a z výnosů. Většinou se jednalo o mimořádné odvody k zajištění potřebného výnosu do státní pokladny, který byl předem schválen panovníkem či stavovským sněmem a jejich výše následně rozdělena mezi jednotlivá města, léna či feudální panství. Do 12. století je také zařazen vznik akcíků jakožto první formy nepřímých daní, které buď postihovaly jednotlivé druhy zboží (tzv. daň z oběhu zboží) nebo právní převod zboží dle jeho ceny (tzv. obchodová daň). V tomto období vznikla i profese daňového pachtýře, který na základě úplatné licence udělované panovníkem byl oprávněn vybírat daně. Panovník uděloval licence ve formě daňového pachtu zahrnující právo k výběru jedné určené daně nebo ve formě generálního pachtu, který opravňoval daňového pachtýře k výběru všech daní. Hmotnou zainteresovaností daňového pachtýře na objemu vybraných daní se panovník snažil o maximální výběr daní a minimalizování daňových nedoplatků a úniků. (Široký 2006)

V období liberalismu získaly daně charakter pravidelných plateb povinných pro všechny ekonomické subjekty. V tomto období vznikly první ucelené soustavy daní přímých a nepřímých. Daně tvořily hlavní zdroj příjmů státního rozpočtu a byl uplatňován princip všeobecnosti, což znamenalo, že povinnost platit daně se vztahovala na všechny ekonomicky aktivní subjekty. Přímé daně byly reprezentovány dvěmi základními typy

daní, a to výnosovou daní, jejímž základem byl výsledek výroby nebo vnější znaky (počet oken, výměra pozemku ...), a důchodovou daní, která byla stanovena na základě příjmů a platební schopnosti. (Široký 2006)

Na přelomu 19. a 20. století narůstá trend zvyšování sektoru státního hospodářství. Stát zcela převzal funkci garanta minimální úrovně vzdělanosti, ochrany zdraví, zabezpečuje přerozdělovací procesy. Výnosy daní používá stát i pro dosažení cílů sociální politiky. (Široký 2006)

V tomto období došlo k rozsáhlým daňovým reformám. Daňový výnos se již nestanovoval dle vnějších znaků nýbrž podle skutečného stavu. Daň se vybírala na základě daňového přiznání a cla bývala uvalena v převážné míře jen na dovoz. V široké míře byla uplatňována progresivní sazba daně, kterou vyžadoval vznik početného dělnictva.

Mezi světovými válkami rostla daňová kvóta dosahující ve vyspělých státech až 30% hrubého domácího produktu, jako důsledek nutnosti finančních prostředků na obnovu ekonomiky. Ve většině států byly zaváděny „válečné daně“ a „majetkové dávky“, které postihovaly nejbohatší obyvatele, či válečné přirážky k již povinným daňovým odvodům a intenzivní zdanění vysokých příjmů. Stejný trend vysokého daňového zatížení nalezneme i v období po druhé světové válce, kdy v některých státech byly nejvyšší mezní progresivní sazby až 90% (USA, severní Evropa). Celková daňová kvóta větší než 50% hrubého domácího produktu nebyla na území mnoha států ničím neobvyklým. (Široký 2006)

Teprve v 70. a 80. letech 20. století docházelo ke snižování daňového břemene a mezních sazeb daně. Do popředí se začínaly dostávat nepřímé daně, jejichž podíl na celkových výnosech daně postupně rostl. V tomto období byly započaty první pokusy o harmonizaci daní v mezinárodním měřítku. V roce 1977 vstoupila v platnost tzv. šestá směrnice, která harmonizuje DPH v zemích EU. (Široký 2006)

V současné době lze konstatovat pokračování trendu zvyšování podílu nepřímých daní stejně jako rozsáhlou harmonizaci v oblasti daně z přidané hodnoty na území členských států Evropské unie. Jednotlivé státy taktéž velmi intenzivně spolupracují v oblasti zamezení dvojího zdanění, poskytování vzájemných daňových informací a v oblasti boje proti daňovým rájům.

1.2 Daně na území České republiky

Historicky nejstarší zmínka o zavedení dávky daňového charakteru na našem území pochází z 10. století, kdy byl za vlády knížete Václava vytvořen celní regal. V souladu s celosvětovým vývojem byly daně v českých zemích původně dobrovolnou naturální platbou svobodných občanů a obyvatel královských měst. Až Boleslav I. zavedl první povinnou daň, a to daň míru. (Široký 2006)

Ve 12. století již existovaly první majetkové daně. Počátky daně z příjmů nalezneme taktéž ve 12. století, do kterého je datován vznik kontribucí. Kontribuce na našem území měly charakter majetkových a výnosových daní, ve kterých lze spatřovat předchůdce daně z příjmů. Výnosové daně byly stanoveny na základě vnějších znaků jako např. počet tovaryšů, počet oken, výměra pozemku atd., nejednalo se tedy prakticky o zdanění samotného příjmu jedince nýbrž prostředků k jeho dosažení. I zde se uplatňovalo učení o trojím lidu, takže církve a šlechta byly od daně osvobozeny. (Široký 2006)

V 16. století se daňová správa dostala do rukou stavů. V roce 1517 stavovský sněm vydal Berní předpis, který je považován za první náznak české daňové soustavy. Tímto předpisem byla stanovena nejen všeobecná daň z majetku nýbrž také daň z výnosu kapitálu. V roce 1522 již existovaly tři přímé daně. Vedle daně z majetku se jednalo o daň z hlavy a daň z příjmů. Na přelomu 16. a 17. století byl zaveden tzv. „třicátý“. Tento institut představoval odvod třicetiny výnosu ze všeho, co bylo v zemi prodáno. V tomto období můžeme nalézt taktéž daň důchodovou, která v sobě obsahovala daň z kapitálu stanovenou pevnou částkou a daň z peněz uložených na úrok.

Za vlády Marie Terezie a Josefa II. byly kontribuční daně nahrazovány trvalou řádnou platbou. Řádná daň měla dvě formy tzv. „militare ordinarium“ byla povinná a postihovala výtěžky půdy v držbě měšťanů a poddaných (půda rustikální) a „militare extraordinarium“ postihující výtěžky vrchnostenské půdy (půda dominikální) a byla dobrovolná. V období sestavování prvních katastrů byla řádná daň změněna v daň pozemkovou. Josef II. zavedl její jednotnou sazbu (dominikální i rustikální půda byla zdaňována rovnocenně) a odňal šlechtě a církvi právo neplatit daň. (Široký 2006)

Ke konci 18. století byla zavedena jednotná kontribuční daň reální, která postihovala jak vlastnictví či držbu pozemku (pozemková daň) tak i výnos domů a živností. Dále zde nalezneme daň úrokovou a daň třídní, která byla stanovena podle druhů příjmů a počátkem 19. století se štěpila na daň výdělkovou a daň osobní, jejíž předmětem na místo příjmu se stala samotná existence jedince a dosažení věku 17 let (tzv. daň z hlavy). (Široký 2006)

V roce 1848 bylo zřízeno ministerstvo financí a daňová soustava byla opětovně transformována. V oblasti daní z příjmů byla zavedena osobní daň z příjmů postihující pouze fyzické osoby, jenž byla rozdělena do čtyř tříd lišících se základem daně. První třída byla koncipována jako daň z hlavy, jejímž plátcem byla hlava rodiny za všechny členy rodiny, kteří dosáhli věku 16 let. Daň ve druhé třídě postihovala majitele domů a pozemků. Předmět daně ve třetí třídě byl čistý výtěžek obchodníků, živnostníků, průmyslníků a příslušníků svobodných povolání, jednalo se o výdělkovou daň stanovenou pevnou sazbou z čistého výdělku těchto profesí. Čtvrtá třída zahrnovala služební platy zaměstnanců převyšující zákonem stanovenou hranici, které byly zdaněny progresivní sazbou. (Široký 2006)

Poslední úpravu daňové soustavy v rámci rakousko-uherské monarchie provedl národohospodář Böhm - Bawerk. Pod jeho vedením byl v roce 1896 vydán zákon o osobních daních přímých, který vytvořil ucelenou soustavu daní výnosových doplněných o daň důchodovou s názvem osobní daň z příjmů. Předmětem daně výnosové byl čistý úhrnný důchod jedince představující úhrn všech peněžitých příjmů, nepeněžitých příjmů včetně nájemné hodnoty bytu a hodnoty výrobků, které živnostník vyrobil a užil pro vlastní potřebu. Poprvé zákon umožňoval odečíst od tohoto úhrnu přípustné srážky, co by výdaje na dosažení, zabezpečení a udržení těchto příjmů včetně úroků z dluhů. Předmětem osobní daně z příjmů se stal důchod až od určité hranice jeho výše a byl zdaňován progresivní sazbou od 0,6% do 5%. (Široký 2006)

Za první světové války nedošlo v daňovém systému k výraznějším změnám. V roce 1916 došlo k zavedení válečné daně s progresivní sazbou od 5% do 45%, již byly podrobeny válečné zisky podnikatelů a společností. Za první republiky byla daň z příjmů řazena do skupiny dávek přímo vyměřovaných a byla tvořena všeobecnou daní výdělkovou, výdělkovou daní z podniků veřejně účtujících, daní z důchodu, daní z příjmů, daní

z vyššího služného a tantiémovou dávkou. Později byla vytvořena daň z převodu statků a z pracovních výkonů, představující daň obratovou, a daň přepychová. V roce 1927 proběhla daňová reforma, která rozdělila přímé daně na daň důchodovou a daně výnosové. Předmětem daně důchodové byly veškeré příjmy fyzické osoby, respektive celé její domácnosti, pokud přesahují daněproště minimum. Sazba daně byla progresivní s dvaceti stupni progrese od 1% do 29%. Daň byla vybírána na základě daňového přiznání podávaného po uplynutí ročního zdaňovacího období a poplatník, kterým byla určena hlava rodiny, byl povinen platit čtvrtletní zálohy. U některých druhů důchodů byla již také zavedena i srážková platba daně přímo u zdroje (např. mzda). Do daní výnosových se řadila všeobecná daň výdělková, zvláštní daň výdělková, pozemková daň, domovní daň, daň rentová, daň z tantiém, daň z vyššího služného a daň z obohacení. Jednalo se o daně postihující zvláštní druhy příjmu jako např. výnos individuálního podniku, příjem z pronájmu, odměny členů společných orgánů akciové společnosti, služební platy atd. Určitou zvláštností byl tzv. branný příspěvek, který byl 10% přírážkou k důchodové dani a byl vybírán bez ohledu na pohlaví u všech fyzických osob ve věku od 25 do 50 let v případě, že ve svém životě nevykonaly vojenskou službu po dobu nejméně 12 týdnů. (Široký 2006)

Zřízením protektorátu Čech a Moravy, co by autonomní jednotky s pravomocí vykonávat svá práva včetně daňových ve shodě se zájmy Říše, byl přerušen samostatný vývoj berního práva na našem území. K zásadnějším změnám však nedošlo, byly upravovány jen přírážky k jednotlivým daním a došlo ke zrušení daně přepychové. Po druhé světové válce byl v roce 1946 vydán zákon o dávce z majetku, která představovala tzv. milionářskou dávku vybíranou za účelem odstranění válečných škod.

V roce 1948 byla odstartovaná tendence diskriminace příjmů z podnikatelské činnosti, která postupně kulminovala. U daně z příjmů nejdříve došlo k mírnějšímu daňovému zatížení příjmů z pracovního poměru než příjmů kapitálových. Po provedení daňové reformy k 1. 1. 1954 se ale daňový systém rozdělil na daně placené podnikatelskou sférou a poplatky placené obyvatelstvem. Podnikatelská sféra měla plnit roli hlavního zdroje veřejných rozpočtů a byla zatížena neúměrně vysokým daňovým břemenem, naproti tomu zdrojům z přímého zdanění obyvatelstva byla určena pouze okrajová role v rámci veřejných rozpočtů. Stejně neúměrně jako podnikatelská sféra bylo daňově zatíženo

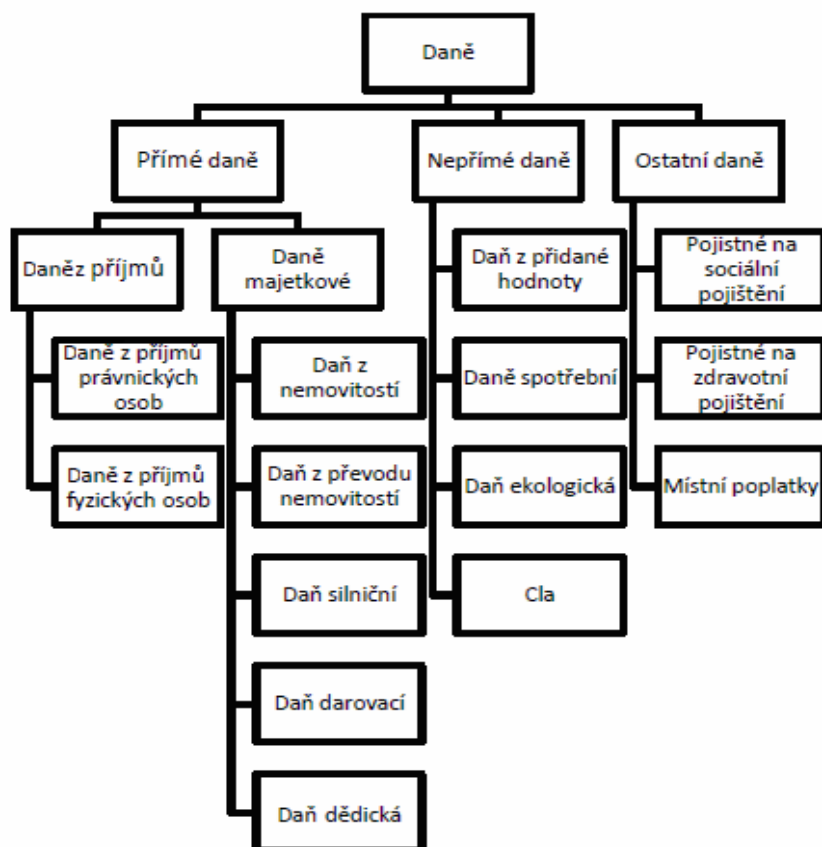
i soukromé podnikání. Reforma zavedla také důchodovou daň družstev a jiných organizací, daň z obrátu a u podniku socialistického charakteru daň z výkonu. (Široký 2006)

V roce 1990 byla daň z příjmů představována systémem odvodů do státního rozpočtu, důchodovou daní, zemědělskou daní, daní ze mzdy, daní z příjmů z literární a umělecké činnosti a daní z příjmů obyvatelstva. Systém odvodů do státního rozpočtu zahrnoval odvody z objemu mezd, odvody ze zisku, odvody z odpisů základních prostředků, odvody cenové a regulační, které byly podniky povinny ve stanovené sazbě odvádět do státního rozpočtu (např. obecná sazba z odvodu mezd činila 50%, sazba odvodu ze zisku 55%). Důchodové dani podléhaly podniky, jejichž zakladatelem byl národní výbor, dále družstva, zájmové sdružení občanů, obchodní společnosti a další. Předmětem daně byl zisk, který byl zdaněn progresivní sazbou dle jeho výše, a to 20% do 200 000 Kčs výše zisku a 55% ze zisku přesahující částku 200 000 Kčs. Zemědělská daň postihovala veškeré příjmy plynoucí z užívání pozemků vedených v evidenci nemovitostí jako zemědělská půda a jejím poplatníkem byl uživatel pozemku. Daň ze mzdy se vztahovala na mzdy a platy. Sazba byla určena jako klouzavě progresivní a činila maximálně 20% ze mzdy, která přesáhla výši 2 400 korun, s možností jejího zvýšení či snížení až o 70% dle počtu vyživovaných osob, pohlaví a věku. Dani z příjmů obyvatelstva podléhaly soukromí podnikatelé, jejichž příjmy byly zdaňovány klouzavě progresivní sazbou od 15% do 55% dle výše základu daně. (Široký 2006)

Po listopadu 1989 stát opětovně začal podporovat soukromé podnikání a pro jeho rozvoj byla již v roce 1991 daň z příjmů obyvatelstva obohacena o řadu úlev, odpočitatelných položek, možnosti rychlého odpisování, výdajových paušálů včetně odkladu placení daně ve výši 60% v prvním roce podnikání, 40% ve druhém roce podnikání a 20% ve třetím roce podnikání. Z důvodu nutnosti modernizace celého daňového systému a jeho přiblížení k evropským standardům bylo rozhodnuto o vytvoření zcela nové daňové soustavy, což se stalo k 1. 1. 1993. (Široký 2006)

1.3 Daňový systém ČR

Daňový systém jako celek vznikl v České republice 1. 1. 1993 a je vymezen soustavou daňových předpisů. Daňový systém České republiky je ve svých základních znacích podobný většině daňových systémů vyspělých evropských zemí. „Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají.“ (Vančurová, Láchová 2006) Daňová soustava ČR zahrnuje přímé daně, nepřímé daně a ostatní daně. Pojem ostatní daně je myšlen v širším slova smyslu. Tyto daně sice splňují definici daně, ale za daně je nepovažujeme. Daňové příjmy státního rozpočtu pocházejí zhruba ve stejné výši z přímých i nepřímých daní. Státní rozpočet České republiky je plán hospodaření České republiky. Ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet je Ministerstvo financí. Účet státního rozpočtu spravuje Česká národní banka. Státní rozpočet České republiky schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky zákonem, jehož návrh vypracovává Ministerstvo financí a schvaluje vláda.

Obrázek 1: Struktura daňového systému České republiky

Zdroj: Vlastní zpracování

2. Daně a jejich funkce

Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti). (Vančurová, Láchová 2006)

Daně jsou stanoveny k hrazení potřeb, které společnosti vznikají, a plynou do veřejného rozpočtu – rozpočtu obce, kraje, státu, státního fondu nebo rozpočtu EU. V praxi se z daní financují potřeby jako například starobní důchody, zdravotní péče, sociální faktory, vzdělávání, podpora v nezaměstnanosti, veřejné statky a ekologie. Platit daně patří v dnešní době k základním povinnostem všech občanů. Daňová povinnost musí být stanovena srozumitelně a jasně, aby každý občan věděl, kdy má jakou daň a v jaké výši zaplatit. Daň je neúčelová, což znamená, že v okamžiku, kdy je daň placena, není známo, na co budou tyto finanční prostředky použity. Plátcí daní nemohou nikdy ovlivnit, kam daně poplynou. Daň je platba neekvivalentní, tedy část, kterou se každý jedinec podílí na společných příjmech, nemá téměř žádný vztah k tomu, v jaké výši se bude podílet na výdajích veřejných rozpočtů nebo v jaké výši bude užívat veřejně poskytované statky.

Jednou z funkcí daňové soustavy je fiskální funkce. Znamená to, že se tvoří dostatečně velký státní rozpočet a to z důvodu toho, aby bylo zaručeno plynulé financování hospodaření státu a aby byly umožněny nutné zásahy státu do národního hospodářství. Stimulační funkce vyzývá daňové poplatníky k rozhodování v souladu s ekonomickými hledisky. Další funkcí je regulační funkce, která usměrňuje spotřeby v zájmu ochrany zdraví a životního prostředí (zejména u spotřebních a ekologických daní). Poslední nemálo významnou funkcí je sociální funkce. Ta napomáhá k zařazení např. zdravotně postižených lidí do společnosti. Uplatňuje se např. zvýhodňováním zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají zdravotně postižené občany.

3. Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob patří mezi přímé daně. Tvoří významnou část příjmů státního rozpočtu. V České republice byla zavedena zároveň se vznikem samostatného českého státu v roce 1993. Její úprava je zakotvena v zákoně č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. Daň z příjmů se dotýkájí všech ekonomicky aktivních obyvatel. Daň z příjmů fyzických osob se také nazývá daní důchodovou. Aktuálně činí sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15 % ze základu daně. (ZDP 2013)

3.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby (dále jen "poplatníci"). Poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Poplatníci, kteří nemají trvalé bydliště na území České republiky nebo ti, o nichž to stanoví mezinárodní smlouvy, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (viz § 22 ZDP 2013). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují pouze za účelem studia nebo léčení, mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují. Poplatníci, kteří se obvykle zdržují na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích; do lhůty 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat. (ZDP 2013)

3.2 Předmět daně z příjmů

Příjmem fyzické osoby se rozumí příjem peněžní i nepeněžní včetně příjmu dosaženého směnou. (Vančurová, Láchová 2006) Nepeněžní příjem se oceňuje podle zákona o oceňování majetku.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou:

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§6 ZDP 2013),
- příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 ZDP 2013),
- příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP 2013),
- příjmy z pronájmu (§9 ZDP 2013),
- ostatní příjmy (§10 ZDP 2013).

Tyto jednotlivé příjmy se nazývají dílčí základ daně. Součet dílčích základů se pak nazývá celkový základ daně, ze kterého se počítá daňová povinnost fyzické osoby. Předmětem daně nejsou příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů, příjem ze smírného urovnání, úvěry a půjčky, příjem z vypořádání společného jmění manželů nebo mezi podílovými spoluvlastníky a také částka hrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků. (ZDP 2013)

3.3 Zdaňovací období

Zdaňovací období daně z příjmů fyzických osob představuje kalendářní rok, tedy období od 1.1. do 31.12. Toto vymezení zdaňovacího období je podstatné v případě, kdy je účetním obdobím poplatníka daně hospodářský rok, který využívají zejména osoby s příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství. Poplatník tedy může účtovat v rámci hospodářského roku, ale stále se na něj vztahuje povinnost podat daňové přiznání za kalendářní rok. Dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou v každém zdaňovacím období bude vždy rozdíl mezi příjmy a výdaji za ukončený hospodářský rok, který končí v příslušném kalendářním roce.

Hospodářský rok definuje zákon č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví v § 3 odst. 2 jako účetní období dvanácti po sobě jdoucích měsíců, které začíná 1. dnem jiného měsíce, než je leden. (Vybíhal 2010) Fyzická osoba sice může účtovat v hospodářském roce, ale podat daňové přiznání musí za kalendářní rok.

3.4 Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky §6 ZDP 2013

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky se týkají největšího počtu poplatníků, neboť v rámci těchto příjmů se zdaňují mzdy a platy. Daně z příjmů ze závislé činnosti tak tvoří významný daňový výnos a dokazuje to i fakt, že dvě třetiny výnosů daně z příjmů fyzických osob připadají na zálohy na daň sražené z příjmů ze závislé činnosti. (Vančurová, Láchová 2006)

Příjmy ze závislé činnosti jsou příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce. (Marková 2013) Do příjmů ze závislé činnosti patří i příjmy za práci členů družstev, společníků s. r. o., odměny členům statutárních orgánů a funkční požitky (platy poslanců, přednostů krajských úřadů, starostů). Poplatník s příjmy ze závislé činnosti je dále označen jako „zaměstnanec“, plátce příjmu je označen jako „zaměstnavatel“. Odpovědnost daň odvést a zaplatit však nenese zaměstnanec, nýbrž zaměstnavatel. Zaměstnanec obdrží již mzdu po zdanění, resp. po odečtení zálohy na daň.

Do základu daně (dílčího základu daně) se nezahrnují příjmy od daně osvobozené a příjmy, které nejsou předmětem daně, a příjmy, které tvoří samostatný základ daně, z nichž se vybírá konečná srážková daň 15%, jejichž úhrnná výše u téhož zaměstnavatele nepřesáhne v kalendářním měsíci částku 5 000 korun. Základem daně^A (dílčím základem daně) je pak úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků zvýšený o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit zaměstnavatel. (Marková 2013)

V letech 2006 a 2007 je tak základ daně (dílčí základ daně) vypočítáván odlišným způsobem než je tomu od roku 2008.

^A Základem daně v letech 2006-2007 je příjem ze závislé činnosti a funkčních požitků snížený o sražené nebo zaměstnancem uhrazené částky pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění. (Marková 2006 a 2007).

Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují:

- náhrady cestovních výdajů v souvislosti s výkonem závislé činnosti,
- hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů,
- částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal, nebo částky, kterými zaměstnavatel hradí zaměstnanci prokázané výdaje, které za zaměstnavatele vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel,
- náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce.

Dále jsou od daně například osvobozeny:

- nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců,
- nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb v celkové hodnotě 20 000 korun za kalendářní rok,
- příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem případně příspěvek na pojistné v úhrnu nejvýše 30 000 korun^B ročně. příjmy z prodeje rodinného domu, bytu, včetně podílu na společných částech domu nebo spoluvlastnického podílu, včetně souvisejícího pozemku, pokud na něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem.
- příjmy z prodeje movitých věcí, osvobození se nevztahuje na příjmy z prodeje motorových vozidel, letadel a lodí, nepřesahuje-li doba mezi nabytím a prodejem dobu jednoho roku. (Marková 2013)

^B Výše příspěvku na penzijní připojištění příp. pojistné byly v letech 2008- 2012 max. 24000Kč ročně. (Marková 2012) V letech 2006- 2007 byla výše příspěvku na pojistné max. 12000Kč ročně a příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet zaměstnance byl max. do výše 5% vyměřovacího základu zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. (Marková 2006)

3.5 Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti §7 ZDP 2013

Příjmy z podnikání zahrnují:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy ze živnosti,
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů (auditor, poradce),
- podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku.

Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti podle §7, pokud nepatří do příjmů uvedených v §6 pak tvoří:

- příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv, příjmy z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů,
- příjmy znalce, tlumočníka, zprostředkovatele kolektivních sporů, zprostředkovatele kolektivních smluv a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce za činnost podle zvláštních právních předpisů,
- příjmy z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- příjmy z činnosti insolvenčního správce, zástupce insolvenčního správce^c.

Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti podle §7 nejsou:

Příjmy autorů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize, pokud úhrn těchto příjmů od téhož plátce nepřesáhne částku 7 000 korun měsíčně. (Marková 2013)

^c Platí od roku 2008. Dle Zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může uplatnit výdaje, s výjimkou uvedenou v § 11 nebo § 12 ZDP 2013, ve výši:

- a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů ze živností řemeslných,
- b) 60 % z příjmů ze živnosti s výjimkou příjmů ze živností řemeslných,
- c) 40 % z příjmů z jiného podnikání podle zvláštních předpisů, nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 korun^D,
- d) 30 % z příjmů z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 korun^E.

Způsob uplatnění výdajů podle tohoto odstavce nelze zpětně měnit. (Marková 2013)

Výše výdajů podle §7 odst. 7 v letech 2006 – 2013:

Tabulka 1: Výše výdajů podle §7 odstavce 7 v letech 2006-2013.

příjmy z:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
zemědělské činnosti	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%
živností řemeslných	60%	60%	60%	60%	80%	80%	80%	80%
živností neřemeslných	50%	50%	50%	50%	60%	60%	60%	60% ^F
jiného podnikání	40%	40%	40%	40%	40%	40%	40%	40% ^F
z pronájmu majetku v OM						30%	30%	30%

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Výdaje ve výši 30% z pronájmu majetku lze uplatnit od 1.1.2011.

Základem daně (dílčím základem daně) jsou příjmy uvedené výše. Tyto příjmy se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení s výjimkou příjmů uvedených v odstavci 1 písm. d) zákona o daních z příjmů. Pro zjištění základu daně (dílčího základu daně) se použijí ustanovení zákona o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů.

^D Omezená výše výdajů 800 000Kč platí od 1. 1. 2013.

^E Omezená výše výdajů 600 000Kč platí od 1. 1. 2013.

^F Omezená výše výdajů 800 000Kč platí od 1. 1. 2013.

3.6 Příjmy z kapitálového majetku, z pronájmu a ostatní příjmy

Příjmy z kapitálového majetku §8 ZDP 2013

Mezi příjmy z kapitálového majetku podle §8 ZDP 2013 patří:

- podíly na zisku (dividendy), podíly na zisku tichého společníka,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů,
- úroky a jiné výnosy z držby cenných papírů,
- dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- plnění ze soukromého životního pojištění,
- úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z prodlení.

Příjmy z pronájmu §9 ZDP 2013

Příjmy z pronájmu jsou upraveny v §9 zákona o daních z příjmů. Do dílčího základu daně z příjmů z pronájmu se vždy řadí příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů a nebytových prostor. Příjmy z pronájmu movitých věcí jsou součástí tohoto dílčího daňového základu pouze v případě, že se nejedná o příležitostný pronájem. Nesmíme také zapomenout, že příjmem je i příjem nepeněžní, proto musíme do dílčího daňového základu zahrnout i nepeněžní nájemné, například ve formě provedené opravy nájemcem.

Dílčím základem daně dle § 9 jsou výše uvedené příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Poplatník se však může stejně jako u příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti rozhodnout, že uplatní výdaje procentem z příjmů. U příjmů z pronájmu se jedná o výdaje ve výši 30 % z dosažených příjmů. Od 1. 1. 2013 jsou procentuální výdaje u příjmů z pronájmu omezeny částkou 600 000 korun. Do roku 2013 nebyla výše výdajů vypočtená procentem nijak omezena.

Ostatní příjmy §10 ZDP 2013

Zde se promítnou ty příjmy, které jsou předmětem daně, ale nelze je zařadit do předchozích příjmů dle §6 - §9 ZDP.

Mezi ostatní příjmy patří například:

- příjmy z příležitostných činností,
- příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru,
- příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví, včetně autorských práv.

3.7 Slevy na dani a daňové bonusy

Slevou na dani se rozumí snížení daňové povinnosti o částku stanovenou zákonem maximálně však do výše samotné daně. Daňové zvýhodnění je poskytováno na vyživované dítě, které žije s poplatníkem v domácnosti. Přesáhne-li tato částka výši daně, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem.

Tabulka 2: Slevy a bonusy na dani z příjmů fyzických osob v letech 2006-2013.

slevy na dani	Ustanovení ZDP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
základní na poplatníka	§ 35ba odst. 1 písm. a)	7200	7200	24840	24840	24840	23640	24840	24840
na vyživované dítě	§ 35c odst. 1	6000	6000	10680	10680	11604	11604	13404	13404
na manželku	§ 35ba odst. 1 písm. b)	4200	4200	24840	24840	24840	24840	24840	24840
na invaliditu 1. nebo 2. stupně	§ 35ba odst. 1 písm. c)	1500	1500	2520	2520	2520	2520	2520	2520
na invaliditu 3. stupně	§ 35ba odst. 1 písm. d)	3000	3000	5040	5040	5040	5040	5040	5040
držitel průkazu ZTP/P	§ 35ba odst. 1 písm. e)	9600	9000	16140	16140	16140	16140	16140	16140
student	§ 35ba odst. 1 písm. f)	2400	2400	4020	4020	4020	4020	4020	4020

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

3.8 Sazba daně z příjmů

V letech 2006 a 2007 se v České Republice používá progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob. Základní sazba ve výši 12% ze základu daně se týká osob s nejnižšími příjmy, naopak lidé s vysokými příjmy jsou zdaněni sazbou až 32% ze základu daně. Minimální základ daně v roce 2006 činí 112 900 korun. Minimální základ daně v roce 2007 činí 120 800 korun.

Tabulka 3: Tabulka pro výpočet daně z příjmů v letech 2006 a 2007.

Základ pro výpočet daně		Daň z příjmů FO 2006 - 2007	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	121 200	12%	0
121 200	218 400	14 544 Kč + 19 %	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	61 212 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

V roce 2008 je v České Republice zavedena rovná sazba daně z příjmů fyzických osob. Sazba daně z příjmů fyzických osob od 1. 1. 2008 činí 15 %. Od 1.1.2008 není stanoven minimální základ daně.

Daň se vypočte jako součin základu daně sníženého o nezdánitelné části základu daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celá sta korun dolů a sazby daně.

U osob pracujících v zaměstnaneckém poměru dochází vedle změny sazby daně z příjmů i ke změně základu pro výpočet daně z příjmů. Od roku 2008 je v České republice zavedena tzv. „superhrubá mzda“, která představuje navýšení základu daně o 34%. Základem daně ze závislé jsou tak příjmy zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit zaměstnavatel sám za sebe. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Změna základu daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků:

U zaměstnanců dochází v letech 2007 a 2008 ke změně výpočtu základu daně. Na jednoduchém příkladu bude ukázáno, jak se mění základ daně zaměstnance v letech 2007 a 2008.

Velikost hrubých příjmů zaměstnance činí 100 000 korun. Sociální zabezpečení placené zaměstnancem činí v roce 2007 činí 8% z hrubých příjmů, což je 9 600 korun. Zdravotní pojištění placené zaměstnancem činí v roce 2007 činí 4,5% z hrubých příjmů, což je 5 400 korun. Sociální zabezpečení v roce 2007, které za zaměstnance hradí zaměstnavatel ve výši 26% z hrubých příjmů činí 26 000 korun. Zdravotní pojištění v roce 2007, které za zaměstnance hradí zaměstnavatel ve výši 9% činí 9 000 korun.

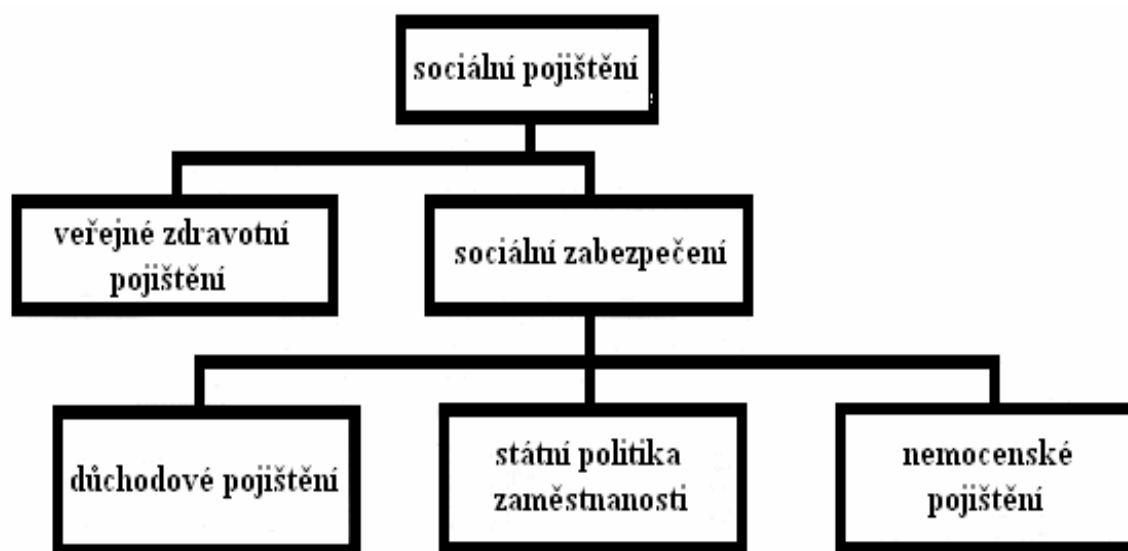
Základ daně z příjmů v letech 2006 a 2007 tvoří částka odpovídající rozdílu hrubé mzdy a sociálního a zdravotního pojištění, hrazené zaměstnancem. Základ daně z příjmů v letech 2006 a 2007 je tak 105 000 korun.

Pro vypočtení základu daně od roku 2008 je k hrubému příjmu zaměstnance připočten úhrn pojistného, který je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe (§6 odst. 13 ZDP). Sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem od roku 2008 ve výši 25% z vyplacené hrubé mzdy činí 25 000 korun. Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem činí 9% z hrubé mzdy, což je 9 000 korun. Základ daně z příjmů zaměstnance od roku 2008 tak činí 160 800 korun.

Od 1.1.2013 bylo zavedeno solidární zvýšení daně z příjmů fyzických osob, které činí 7% z rozdílu mezi součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 ZDP a dílčího základu daně podle § 7 ZDP v příslušném zdaňovacím období a 48 násobkem průměrné mzdy, což odpovídá stropu vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení ve výši 1 242 432 korun. Zjednodušeně se tak solidární daň týká občanů s měsíčním hrubým příjmem nad 103 536 korun. Tento příplatek bývá též označován jako „*milionářská daň*“. Toto opatření je dočasné pro období 2013 až 2015.

4. Sociální pojištění v České republice

Sociální pojištění se v České republice skládá z několika subsystémů. Prvním subsystémem je veřejné zdravotní pojištění, které slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče v rozsahu daném zákonnými pravidly. Druhým subsystémem je sociální zabezpečení, které se skládá z důchodového pojištění, nemocenského pojištění a státní politiky zaměstnanosti. Podle zákona o důchodovém pojištění jsou osoby účastné tohoto pojištění zabezpečeni v životních situacích jako je stáří, invalidita a úmrtí živitele. Tehdy mají plátcí pojistného nárok na vyplácení dávek důchodového pojištění. Státní politika zaměstnanosti usiluje o dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, o produktivní využití zdrojů pracovních sil, o zabezpečení práva občanů na zaměstnání. Cílem nemocenského pojištění je finančně zabezpečit ekonomicky aktivní občany v okamžiku, kdy kvůli nemoci či mateřství ztratí krátkodobě výdělek. Účast na nemocenském pojištění zaměstnanců vzniká ze zákona a je povinná. Osoby samostatně výdělečně činné si mohou platit nemocenské pojištění dobrovolně.

Obrázek 2: Části systému sociálního pojištění v České republice
Zdroj: Vančurová, Láchová 2006

4.1 Sociální zabezpečení

Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a je upraveno zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o pojistném“. Důchodové pojištění je upraveno zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a penzijní připojištění je upraveno zákonem č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů. Nemocenské pojištění je upraveno zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Státní politika zaměstnanosti je prováděna úřady práce a je upravena v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Pojistné vybírají okresní správy sociálního zabezpečení. Pojistné je příjmem státního rozpočtu. Pojistné na důchodové pojištění se vede na samostatném účtu státního rozpočtu. V zákonu o státním rozpočtu je uváděna jako samostatná položka příjmů státního rozpočtu.

Poplatníky pojistného na sociální zabezpečení jsou:

- Zaměstnanci, kteří jsou účastni nemocenského pojištění a zaměstnanci, kteří jsou účastni pouze důchodového pojištění, jsou poplatníky pojistného na důchodové pojištění.
- Osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud jsou účastny důchodového pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Účast na nemocenském pojištění je dobrovolná.
- Zaměstnavatelé jsou poplatníky pojistného na nemocenské pojištění, pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud zaměstnávají zaměstnance. Výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období. Pojistné se vypočítává ze započitatelných příjmů před jejich zdaněním. (Zákon č. 589/1992 2013)

4.2 Veřejné zdravotní pojištění

Veřejné zdravotní pojištění je zajišťováno Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a dalšími zdravotními pojišťovnami a je dáno zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o zdravotním pojištění“. Veřejné zdravotní pojištění je povinen odvádět každý zákonem stanovený plátce a to daným zdravotním pojišťovnám. Zákon nám tak stanovuje právo na bezplatnou zdravotní péči a zároveň povinnost být zdravotně pojištěn. Jde o důležitou součást českého zdravotnictví a je podmínkou jeho fungování. Každý občan má povinnost si platit zdravotní pojištění pro případ nemoci, úrazu či rekonvalescence.

Poplatníky pojistného jsou:

- a) zaměstnanci,
- b) osoby samostatně výdělečně činné,
- c) stát u osob bez započitatelných příjmů, pokud jsou pojištěnci veřejného zdravotního pojištění podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění.

Výše pojistného na zdravotní pojištění činí 13,5% z vyměřovacího základu za rozhodné období. Výši pojistného je jeho plátce povinen si sám vypočítat. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Povinnost platit pojistné vzniká:

- a) osobě samostatně výdělečně činné dnem zahájení samostatné výdělečné činnosti a zaniká dnem ukončení samostatné výdělečné činnosti; ukončením samostatné výdělečné činnosti se pro účely veřejného zdravotního pojištění rozumí i její pozastavení podle jiných právních předpisů upravujících živnostenské podnikání,
- b) osobě bez započitatelných příjmů dnem, kdy se pojištěnec stal takovou osobou, a zaniká dnem, kdy přestal být takovou osobou,
- c) státu u státního pojištěnce dnem, kdy se pojištěnec takovým pojištěncem stal, a zaniká dnem, kdy přestal být takovým pojištěncem. (Zákon č. 48/1997)

4.2.1 Sazby pojistného sociálního zabezpečení

Tabulka 4: Sazby pojistného na sociální zabezpečení pro roky 2006 - 2007

	Důchodové pojištění	Nemocenské pojištění	Státní politika zaměstnanosti	Celkem
Organizace a malé organizace	21,5%	3,3%	1,2%	26,0%
Zaměstnanec	6,5%	1,1%	0,4%	8,0%
Osoba samostatně výdělečně činná	28,0%	4,4% (dobrovolně)	1,6%	29,6% (34%)
Osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění	28%			28%

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Tabulka 5: Sazby pojistného na sociální zabezpečení pro roky 2008 – 2013

	2008 - 2010	2011	2012	2013
Zaměstnanec				
Důchodové pojištění	6,5%	6,5%	6,5%	6,5%
Nemocenské pojištění				
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti				
Celkem	6,5%	6,5%	6,5%	6,5%
Zaměstnavatel				
Důchodové pojištění	21,5%	21,5%	21,5%	21,5%
Nemocenské pojištění	2,3%	2,3% (3,3%)	2,3% (3,3%)	2,3% (3,3%)
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%
Celkem	25%	25% (26%)	25% (26%)	25% (26%)
Osoba samostatně výdělečně činná				
Důchodové pojištění	28%	28%	28%	28%
Nemocenské pojištění (dobrovolná účast)	1,4%	2,3%	2,3%	2,3%
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%
Celkem	29,2% (30,6%)	29,2% (31,5%)	29,2% (31,5%)	29,2% (31,5%)

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že od 1. 1. 2008 došlo ke snížení sazeb pojistného u:

- zaměstnance z 8% (nemocenské pojištění 1,1%, důchodové pojištění 6,5%, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 0,4%) na 6,5% (důchodové pojištění).
- zaměstnavatele (označení malá organizace a organizace platilo pouze do konce roku 2008) z 26% (nemocenské pojištění 3,3%, důchodové pojištění 21,5%, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 1,2%) na 25% (nemocenské pojištění 2,3%, důchodové pojištění 21,5 %, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 1,2%).
- osoby samostatně výdělečně činné účastné jen důchodového pojištění z 29,6% (důchodové pojištění 28%, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 1,6%) na 29,2% (důchodové pojištění 28%, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 1,2%).
U dobrovolné účasti na nemocenském pojištění ze 4,4% na 1,4%.
(Zákon č. 589/1992)

Výpočet sociálního zabezpečení u osob samostatně výdělečně činných:

Vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka, kterou si určí, ne však méně než 50% daňového základu; daňovým základem se pro účely tohoto zákona rozumí základ daně nebo dílčí základ daně stanovený podle § 7 zákona o daních z příjmů.
(Zákon č. 589/1992)

Tabulka 6: Minimální pojistné na sociální zabezpečení pro OSVČ

rok	minimální pojistné OSVČ
2006	1 394 Kč
2007	1 491 Kč
2008	1 596 Kč
2009	1 720 Kč
2010	1 731 Kč
2011	1 807 Kč
2012	1 836 Kč
2013	1 890 Kč

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení [online]. 2014 [cit. 2014-03-23]. Dostupné z: www.cssz.cz

4.2.2 Sazby pojistného zdravotního pojištění

Výše pojistného činí 13,5% z vyměřovacího základu za rozhodné období. Výši pojistného je jeho plátce povinen si sám vypočítat. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Zúčtovaným příjmem se rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance. Zaměstnavatel odvádí za zaměstnance pojistné ve výši 13,5% z vyměřovacího základu, nejméně však z minimálního vyměřovacího základu. Zaměstnanci srazí, i bez jeho souhlasu, z platu jednu třetinu této částky, zbývající dvě třetiny uhradí zaměstnavatel ze svých prostředků. Minimálním vyměřovacím základem pro zaměstnance je minimální mzda platná v měsíci, za který se pojistné odvádí.

Osoby samostatně výdělečně činné platí pojistné na zdravotní pojištění ve výši 13,5% z vyměřovacího základu. Výše vyměřovacího základu činí 50% příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.

Tabulka 7: Minimální pojistné na zdravotní pojištění OSVČ v letech 2006 – 2013.

rok	minimální pojistné OSVČ
2006	1 218 Kč
2007	1 360 Kč
2008	1 456 Kč
2009	1 590 Kč
2010	1 601 Kč
2011	1 670 Kč
2012	1 697 Kč
2013	1 748 Kč

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení [online]. 2014 [cit. 2014-03-23]. Dostupné z: www.cssz.cz

5. Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Cílem diplomové práce je vypočítat a porovnat daňovou povinnost vybraných poplatníků daně z příjmů fyzických osob. V následujících kapitolách bude vypočítána a porovnávána zaplacená daň z příjmu fyzických osob v letech 2006 až 2013 na zvolených poplatnících daně. Cílem příkladu je zjistit, který z poplatníků má nejmenší daňovou povinnost, kterému poplatníkovi se daň z příjmů v průběhu let snižují či zvyšují. Vedle daně z příjmů fyzických osob ovlivňuje velikost čistých příjmů obyvatel i placené sociální a zdravotní pojištění. U poplatníků tak bude vypočítáno a porovnáno též placené sociální a zdravotní pojištění. V závěru práce porovnáme velikost čistých příjmů jednotlivých poplatníků daně z příjmů.

Pro výpočet a porovnání daně z příjmů fyzických osob budou použiti následující poplatníci daně z příjmů fyzických osob:

- Manželský pár pracující v zaměstnaneckém poměru. Manželský pár žije ve společné domácnosti s dvěma malými dětmi. Příjmy muže jsou 20 000 korun hrubého měsíčně a příjmy ženy jsou 10 000 korun hrubého měsíčně. Daňový bonus na dvě vyživované děti si bude uplatňovat muž. Pro názornost se muž jmenuje Josef a jeho manželka se jmenuje Jana. Příjem pana Josefa ze zaměstnání je ročně 240 000 korun hrubého ročně a příjem paní Jany je 120 000 korun hrubého ročně.
- Pracující senior pobírající starobní důchod ve výši 10 000 korun měsíčně. Senior pracuje na částečný úvazek a jeho hrubá mzda je 5 000 korun měsíčně. Pro názornost je pracující senior pojmenován pan Dušan. Příjem pana Dušana z pracovního úvazku je 60 000 korun hrubého ročně.
- Osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění a provozující řemeslnou činnost. Jedná se o muže, který žije ve společné domácnosti s manželkou na mateřské dovolené a dvěma malými dětmi. Manželka nemá příjmy, které podléhají dani z příjmů fyzických osob. Příjem muže je 30 000 korun měsíčně. Muž uplatňuje výdaje procentem z příjmů. Příjmy podnikatele jsou tak 360 000 korun ročně.

5.1 Výpočet daně z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru

Pro výpočet daně z příjmů zaměstnanců použijeme manželský pár pracující v zaměstnaneckém poměru. Příjmy muže, pan Josefa, jsou 20 000 korun hrubého měsíčně a příjmy ženy, paní Jany, jsou 10 000 korun hrubého měsíčně. Manželský pár má dvě malé děti žijící s nimi ve společné domácnosti. Daňový bonus na vyživované děti si v rámci ročního zúčtování daně z příjmů bude uplatňovat vždy pan Josef

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2006

V roce 2006 se v České republice uplatňuje progresivní sazba daně z příjmů. Základní sazba daně z příjmů, pro osoby s nejnižšími příjmy, činí 12% ze základu daně. Sazbou daně 12% se zdaňují příjmy až do velikosti 120 100 korun. V roce 2006 mohou poplatníci daně z příjmů při splnění zákonných podmínek využít tzv. společné zdanění manželů. V našem případě bude nejprve vypočtena daň z příjmů pro každý daňový subjekt samostatně.

Tabulka 8: Výpočet čisté mzdy pana Josefa a paní Jany v roce 2006

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	900 Kč	450 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 8%	1 600 Kč	800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 12,5%	2 500 Kč	1 250 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	600 Kč	600 Kč
Daň z příjmu:		
Dílčí měsíční základ daně:	17 500 Kč	8 750 Kč
Záloha na daň:	2 018 Kč	450 Kč
Čistá měsíční mzda:		
Čistá měsíční mzda:	15 482 Kč	8 300 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Čistá mzda pana Josefa v roce 2006 činí 15 482 korun a čistá mzda paní Jany je v roce 2006 8 300 korun.

Pan Josef, jehož hrubá roční mzda činí 240 000 korun si ve svém daňovém přiznání bude uplatňovat slevu na děti podle § 35c ZDP. Základem daně z příjmů pana Josefa bude jeho hrubá roční mzda ponížená o úhrn pojistného, které činí 30 000 korun ročně. Základ daně z příjmů pana Josefa tedy činí 210 000 korun. Pan Josef se tak dostává do druhé sazby daně z příjmů fyzických osob, kterou se zdaňují příjmy až do velikosti 218 400 korun. Pan Josef tak zaplatí daň ve výši 14 544 korun plus 19% z rozdílu částek 210 000 korun a 218 400 korun. Vypočtená daňová povinnost pana Josefa je 31 416 korun. Od této částky si pan Josef odečte slevu na poplatníka ve výši 7 200 korun a slevu na dvě děti ve výši 12 000 korun. Daňová povinnost pana Josefa je 12 216 korun

Paní Jana se svým příjmem 120 000 korun hrubého ročně spadá do kategorie s nejnižším zdaněním. Její příjem je zdaněn 12% za základu daně. Základ daně paní Jany vypočteme tak, že od jejího hrubého ročního příjmu 120 000 korun odečteme úhrn pojistného ve výši 15 000 korun. Základ daně paní Jany je tak 105 000 korun. Daň činí 12 600 korun, paní Jana si uplatní slevu na poplatníka, která v roce 2006 činí 7 200 korun. Daňová povinnost paní Jany v roce 2006 je 5 400 korun.

Tabulka 9: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2006

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 8%	19 200 Kč	9 600 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 12,5%	30 000 Kč	15 000 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	210 000 Kč	105 000 Kč
Daň:	31 416 Kč	12 600 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč	7 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	12 216 Kč	5 400 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daň z příjmů pana Josefa a paní Jany v roce 2006 činí celkem 17 616 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2006 jsou celkem 45 000 korun. Čistý příjem manželského páru bez využití společného zdanění manželů v roce 2006 je 297 384 korun.

Společné zdanění manželů v roce 2006:

V roce 2006 lze při splnění zákonných podmínek uplatňovat společné zdanění manželů. Manželé, kteří jsou poplatníky daně z příjmů a vyživují alespoň jedno dítě, žijící s nimi ve společné domácnosti, mohou uplatnit výpočet daně ze společného základu daně. Společným základem daně se rozumí součet dílčích základů daně podle §6 až §10 u obou manželů. (Marková 2006)

U manželského páru se budou sčítat dílčí základy daně z příjmů pana Josefa a paní Jany. Dílčí základ daně pana Josefa činí 210 000 korun a dílčí základ daně paní Jany činí 105 000 korun. Společný základ daně manželů tak činí 315 000 korun.

Tabulka 10: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2006

Zaměstnanec Josef Zaměstnankyně Jana		
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 8%	19 200 Kč	9 600 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 12,5%	30 000 Kč	15 000 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	157 500 Kč	157 500 Kč
Daň:	21 441 Kč	21 441 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč	7 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	2 241 Kč	14 241 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Společný základ daně se rozdělí rovnou částí mezi oba manžele. Dílčí základ daně pana Josefa a paní Jany je tak 157 500 korun. Daň z příjmů je u obou manželů 21 441 korun. Pan Josef si bude uplatňovat slevu na děti. Daňová povinnost pana Josefa tak bude menší o daňový bonus ve výši 12 000 korun. Daňová povinnost pana Josefa je 2 241 korun a daňová povinnost paní Jany je 14 241 korun. Při využití společného zdanění manželů pana Josefa a paní Jany činí daň z příjmů celkem 16 482 korun. Při využití společného zdanění manželů činí daň z příjmů o 1 134 korun méně, než v případě, že si daňové priznání podává každý samostatně. Čistý příjem manželů v roce 2006 je tak 298 518 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2007

Výpočet daně z příjmů fyzických osob pana Josefa a paní Jany bude probíhat stejným způsobem jako v roce 2006. Nejprve budou zdaněny příjmy každého manžele zvlášť.

Tabulka 11: Výpočet čisté mzdy pana Josefa a paní Jany v roce 2007

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	900 Kč	450 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 8%	1 600 Kč	800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 12,5%	2 500 Kč	1 250 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	600 Kč	600 Kč
Daň z příjmu:		
Dílčí měsíční základ daně:	17 500 Kč	8 750 Kč
Záloha na daň:	2 018 Kč	450 Kč
Čistá měsíční mzda:		
Čistá měsíční mzda:	15 482 Kč	8 300 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Tabulka 12: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2007

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 8%	19 200 Kč	9 600 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 12,5%	30 000 Kč	15 000 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	210 000 Kč	105 000 Kč
Daň:	31 416 Kč	12 600 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč	7 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	12 216 Kč	5 400 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daň z příjmů pana Josefa a paní Jany v roce 2007 činí celkem 17 616 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2007 jsou celkem 45 000 korun. Čistý příjem manželského páru bez využití společného zdanění manželů v roce 2007 je 297 384 korun.

Společné zdanění manželů v roce 2007:

I v roce 2007 lze při zdanění příjmů využít společného zdanění manželů. Při výpočtu základu daně z příjmů fyzických osob v roce 2007 se bude postupovat stejným způsobem jako v roce 2006. Společný základ daně z příjmů manželů tak činí 315 000 korun. Společný základ daně je rozdělen rovnou částí mezi oba manžele. Dílčí základ daně pana Josefa a paní Jany je tak 157 500 korun. Daň z příjmů se vypočte jako součet částky 14 544 korun plus 19 % z rozdílu částek 157 500 korun a 121 400 korun. Daň z příjmů fyzických osob každého z manželů činí 21 441 korun.

Pan Josef si bude uplatňovat slevu na děti. Daňová povinnost pana Josefa tak bude menší o daňový bonus ve výši 12 000 korun. Daňová povinnost pana Josefa je 2 241 korun. Daňová povinnost paní Jany po odečtení slevy na poplatníka ve výši 7 200 korun je 14 241 korun.

Tabulka 13: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2007

Zaměstnanec Josef		Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 8%	19 200 Kč	9 600 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 12,5%	30 000 Kč	15 000 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	157 500 Kč	157 500 Kč
Daň:	21 441 Kč	21 441 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč	7 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	2 241 Kč	14 241 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Při využití společného zdanění manželů zaplatí pan Josef a paní Jana na dani z příjmů celkem 16 482 korun. Při využití společného zdanění manželů činí daň z příjmů o 1 134 korun méně, než v případě, že si daňové priznání podává každý samostatně. Čistý příjem manželů v roce 2007 při využití společného zdanění manželů je o 1134 korun vyšší, než když je daň vypočtena samostatně a čistý příjem v roce 2007 tak činí 298 518 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2008

V roce 2008 je v České republice zavedena rovná daň z příjmů fyzických osob. Sazba daně z příjmů fyzických osob od roku 2008 činí 15% z tzv. „superhrubé mzdy“. Od roku 2008 již není možné uplatňovat tzv. společné zdanění manželů. V našem případě se tedy příjmy pana Josefa a paní Jany budou danit samostatně.

Pro vypočtení dílčího měsíčního základu daně se k hrubému příjmu pana Josefa ve výši 20 000 korun měsíčně přičte úhrn pojistného, který je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe (§6 odst. 13 ZDP). Úhrn pojistného pana Josefa činí 6 800 korun měsíčně. Dílčí měsíční základ daně pana Josefa je 26 800 korun. Záloha na daň z příjmů pana Josefa je 1 950 korun. Čistá mzda pana Josefa činí 15 850 korun.

Tabulka 14: Výpočet čisté mzdy pana Josefa a paní Jany v roce 2008

Zaměstnanec Josef		Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	900 Kč	450 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	1 300 Kč	650 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	2 200 Kč	1 100 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň z příjmu:		
Dílčí měsíční základ daně:	26 800 Kč	13 400 Kč
Záloha na daň:	1 950 Kč	0 Kč
Čistá měsíční mzda:		
Čistá měsíční mzda:	15 850 Kč	8 900 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Příjem paní Jany je 10 000 korun hrubého měsíčně, na sociálním a zdravotním pojištění zaplatí paní Jana celkem 1 100 korun měsíčně. Čistá mzda paní Jany činí 8 900 korun.

Nyní bude vypočtena daň z příjmů fyzických osob. Příjem pana Josefa za rok 2008 je 240 000 korun hrubého. Pro vypočtení základu daně je k hrubému příjmu pana Josefa připočten úhrn pojistného, který je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe (§6 odst. 13 ZDP). Úhrn pojistného činí 81 600 korun.

Základ daně pana Josefa je tedy 321 600 korun. V rodině pana Josefa a paní Jany žijí dvě malé děti, na které si bude pan Josef v rámci ročního zúčtování daně z příjmů fyzických osob uplatňovat daňový bonus. Pan Josef si z vypočtené daně z příjmů fyzických osob odečte daňový bonus na dvě děti ve výši 21 360 korun. Daňová povinnost pana Josefa za rok 2008 je tak 2 040 korun. Pan Josef zaplatí na odvodech za sociální a zdravotní pojištění celkem 26 400 korun.

Paní Jana, jejíž příjem činí 10 000 korun měsíčně hrubého si již v daňovém přiznání nemůže uplatňovat daňový bonus. Daňový bonus podle §35c si může ve stejném období uplatňovat pouze jeden z manželů. Základ daně paní Jany se skládá z její roční hrubé mzdy ve výši 120 000 korun a zaplaceného pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe. Základ daně paní Jany tedy činí 160 800 korun. Daň z příjmů fyzických osob za rok 2008 činí 24 120 korun. Od daně se odečte sleva na poplatníka, která pro rok 2008 činí 24 840 korun. Po odečtu slevy na poplatníka nezaplatí paní Jana žádnou daň z příjmů. Paní Jana zaplatí na odvodech za sociální a zdravotní pojištění celkem 13 200 korun.

Tabulka 15: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2008

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	15 600 Kč	7 800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	26 400 Kč	13 200 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	321 600 Kč	160 800 Kč
Daň:	48 240 Kč	24 120 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	21 360 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	2 040 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2008 je celkem 2 040 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2008 jsou celkem 39 600 korun. Čistý příjem manželského páru v roce 2008 je 318 360 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2009

V roce 2009 nedochází k významným změnám v zákoně o daních z příjmů fyzických osob. Daňový bonus na vyživované dítě v roce 2009 činí 10 680 korun ročně, což je stejně jako v roce 2008. Daň z příjmů vypočteme stejným způsobem jako v roce 2008. Ke hrubým příjmům obou manželů připočteme úhrn pojistného, které je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe §6 odst. 13 ZDP. Sleva na poplatníka zůstává i v roce 2009 ve výši 2 070 korun měsíčně, což je 24 840 korun ročně.

Základ daně pana Josefa je 321 600 korun. Vypočtená daň činí 48 240 korun, vypočtenou daň je ponížena o slevu na poplatníka ve výši 24 840 korun. Daň po slevách je 23 400 korun. Pan Josef si uplatňuje ve svém daňovém přiznání daňový bonus na dvě vyživované děti, který činí 21 360 korun. Daňová povinnost pana Josefa po odečtení daňového bonusu je 2 040 korun, což je stejně jako v roce 2008. Výpočet a velikost daně z příjmů paní Jany v roce 2009 je stejná jako v roce 2008. Paní Jana nezaplatí na dani z příjmů fyzických osob nic.

Tabulka 16: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2009

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	15 600 Kč	7 800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	26 400 Kč	13 200 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	321 600 Kč	160 800 Kč
Daň:	48 240 Kč	24 120 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	21 360 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	2 040 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daň z příjmů manželského páru v roce 2009 činí celkem 2 040 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2009 jsou celkem 39 600 korun. Čistý příjem manželského páru v roce 2009 je 318 360 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2010

V roce 2010 uplatňuje v České republice rovná sazba daně z příjmů. Sazba daně z příjmů činí 15% ze základu daně. Základ daně se vypočte součtem hrubé mzdy a úhrnu pojistného. V roce 2010 se mění velikost daňového bonusu na vyživované dítě podle §35c ZDP. Daňový bonus na vyživované dítě v roce 2010 činí 11 604 korun ročně.

Vypočtená daň pana Josefa činí 48 240 korun. Vypočtená daň je snížena o slevu na poplatníka, která v roce 2010 činí 24 840 korun. Daňová povinnost před započtením daňového bonusu je tak 23 400 korun. Pan Josef si uplatňuje daňový bonus na dvě vyživované děti ve výši 23 208 korun. Daňová povinnost pana Josefa po uplatnění daňového bonusu tak činí 192 korun.

Paní Jana s příjmem 120 000 korun hrubého a vypočtenou daní ve výši 24 120 korun nezaplatí nic na dani z příjmů. Sleva na poplatníka pro rok 2010 je totiž vyšší než vypočtená daňová povinnost paní Jany.

Tabulka 17: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2010

Zaměstnanec Josef Zaměstnankyně Jana		
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	15 600 Kč	7 800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	26 400 Kč	13 200 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	321 600 Kč	160 800 Kč
Daň:	48 240 Kč	24 120 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	23 208 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	192 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Manželský pár v roce 2010 na daních z příjmů zaplatí pouze 192 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2010 jsou celkem 39 600 korun. Čistý příjem manželského páru v roce 2010 je 320 208 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2011

V roce 2011 neproběhly v daních z příjmů fyzických osob výrazné změny, které by se dotknuly manželského páru. V roce 2011 se mění sleva na poplatníka, tato sleva je snížena o 100 korun měsíčně. Roční sleva na poplatníka tak v roce 2011 činí 23 640 korun.

Paní Jana z důvodu snížení slevy na poplatníka v roce 2011 platí měsíční zálohu na daň z příjmů ve výši 40 korun. O tuto zálohu na daň z příjmů je snížena její čistá mzda. Čistá mzda paní Jany v roce 2011 činí 8 860 korun měsíčně.

V roce 2011 se mění velikost čisté mzdy i panu Josefovi. Čistá mzda pana Josefa v roce 2011 klesla o 100 korun měsíčně oproti roku předcházejícímu a činí 15 750 korun.

Tabulka 18: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2011

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	15 600 Kč	7 800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	26 400 Kč	13 200 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	321 600 Kč	160 800 Kč
Daň:	48 240 Kč	24 120 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	23 640 Kč	23 640 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	23 208 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	1 392 Kč	480 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daňová povinnost paní Jany v roce 2011 je 480 korun. Pan Josef zaplatí v roce 2011 z důvodu snížení slevy na poplatníka o 1 200 korun více na dani z příjmů fyzických osob než tomu bylo v roce 2010. Pan Josef zaplatí v roce 2011 na dani z příjmů fyzických osob 1 392 korun. Daňová povinnost manželského páru pracujícího v zaměstnaneckém poměru v roce 2011 činí celkem 1 872 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2011 jsou celkem 39 600 korun. Čistý příjem manželského páru v roce 2011 je 318 528 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2012

V roce 2012 se vrací sleva na poplatníka na úroveň roku 2010, velikost slevy na poplatníka tak činí 24 840 korun, což je 2 070 korun měsíčně. V roce 2012 se mění velikost daňového bonusu na vyživované dítě. Daňový bonus na vyživované dítě je zvýšen na 13 404 korun ročně.

Vypočtená daňová povinnost pana Josefa v roce 2012 činí 48 240 korun, tuto daň nyní snížíme o slevu na poplatníka ve výši 24 840 korun. Daňová povinnost po odečtení slevy na poplatníka činí 23 400 korun. Pan Josef si uplatňuje daňový bonus na dvě vyživované děti ve výši 26 808 korun. Daňový bonus je vyšší než daňová povinnost. Pan Josef tak na daňovém bonusu obdrží 3 408 korun. Základ daně paní Jany se skládá z její roční hrubé mzdy ve výši 120 000 korun a zaplaceného pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe. Základ daně paní Jany tedy činí 160 800 korun. Daň z příjmů fyzických osob za rok 2012 činí 24 120 korun. Od daně se odečte sleva na poplatníka, která pro rok 2012 činí 24 840 korun. Po odečtu slevy na poplatníka nezaplatí paní Jana žádnou daň z příjmů.

Tabulka 19: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2012

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	15 600 Kč	7 800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	26 400 Kč	13 200 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	321 600 Kč	160 800 Kč
Daň:	48 240 Kč	24 120 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	26 808 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	-3 408 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

V roce 2012 obdrží manželský pár na daňovém bonusu 3 408 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2012 jsou celkem 39 600 korun. Čistý příjem manželského páru v roce 2012 je 318 528 korun.

Daň z příjmů manželského páru v zaměstnaneckém poměru v roce 2013

Výpočet a velikost daně z příjmů fyzických osob v roce 2013 je stejný jako v roce 2012. Čistá mzda paní Jany činí 8 900 korun a čistá mzda pana Josefa činí 15 850 korun.

Vypočtená daňová povinnost pana Josefa v roce 2013 tedy činí 48 240 korun, tuto daň nyní snížíme o slevu na poplatníka ve výši 24 840 korun. Daňová povinnost po odečtení slevy na poplatníka činí 23 400 korun. Pan Josef si uplatňuje daňový bonus na dvě vyživované děti ve výši 26 808 korun. Daňový bonus je vyšší než daňová povinnost. Pan Josef tak na daňovém bonusu obdrží 3 408 korun. Odvody na zdravotní pojištění pana Josefa v roce 2013 jsou 10 800 korun a odvody na sociální zabezpečení jsou ve výši 15 600 korun. Odvody pana Josefa v roce 2013 jsou celkem 26 400 korun. Vypočtená daňová povinnost paní Jany v roce 2013 je 24 120 korun. Sleva na poplatníka pro rok 2013 činí 24 840 korun a je tak vyšší než daňová povinnost paní Jany. Paní Jana tak v roce 2013 nezaplatí nic na dani z příjmů. Paní Jana v roce 2013 zaplatí na zdravotním pojištění 5 400 korun a na sociálním zabezpečení 7 800 korun. Odvody paní Jany v roce 2013 jsou celkem 13 200 korun.

Tabulka 20: Daňová povinnost pana Josefa a paní Jany v roce 2013

	Zaměstnanec Josef	Zaměstnankyně Jana
Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění 4,5%	10 800 Kč	5 400 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	15 600 Kč	7 800 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%	26 400 Kč	13 200 Kč
Daň z příjmu:		
Základ daně:	321 600 Kč	160 800 Kč
Daň:	48 240 Kč	24 120 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	26 808 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	-3 408 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

V roce 2013 obdrží manželský pár na daňovém bonusu 3 408 korun. Odvody pana Josefa a paní Jany v roce 2013 jsou celkem 39 600 korun. Čistý příjem manželského páru v roce 2013 je 318 528 korun.

5.1.1 Porovnání daňového zatížení manželského páru v zaměstnaneckém poměru v letech 2006 – 2013

Nyní bude porovnáno daňové zatížení manželského páru pracujícího v zaměstnaneckém poměru v letech 2006 až 2013. Pan Josef pracuje v zaměstnaneckém poměru a jeho hrubá mzda je 20 000 korun měsíčně. Paní Jana pracuje také v zaměstnaneckém poměru a její hrubá mzda je 10 000 korun měsíčně. Pan Josef a Paní Jana mají dvě malé děti, na něž si daňový bonus uplatňuje pan Josef. V letech 2006 a 2007 je v České republice možno uplatnit tzv. společné zdanění manželů. Pro porovnání daňového zatížení manželského páru v letech 2006 až 2013 bereme nejnižší vypočtenou daňovou povinnost. V následujících tabulkách je uvedeno placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a placená daň z příjmů manželského páru pracujícího v zaměstnaneckém poměru v letech 2006 - 2013.

Tabulka 21: Daň z příjmů a odvody pana Josefa

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň z příjmů celkem
SZM 2006	19 200 Kč	10 800 Kč	2 241 Kč	32 241 Kč
2006	19 200 Kč	10 800 Kč	12 216 Kč	42 216 Kč
SZM 2007	19 200 Kč	10 800 Kč	2 241 Kč	32 241 Kč
2007	19 200 Kč	10 800 Kč	12 216 Kč	42 216 Kč
2008	15 600 Kč	10 800 Kč	2 040 Kč	28 440 Kč
2009	15 600 Kč	10 800 Kč	2 040 Kč	28 440 Kč
2010	15 600 Kč	10 800 Kč	192 Kč	26 592 Kč
2011	15 600 Kč	10 800 Kč	1 392 Kč	27 792 Kč
2012	15 600 Kč	10 800 Kč	-3 408 Kč	22 992 Kč
2013	15 600 Kč	10 800 Kč	-3 408 Kč	22 992 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 22: Daň z příjmů a odvody paní Jany

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň z příjmů celkem
SZM 2006	9 600 Kč	5 400 Kč	14 241 Kč	29 241 Kč
2006	9 600 Kč	5 400 Kč	5 400 Kč	20 400 Kč
SZM 2007	9 600 Kč	5 400 Kč	14 241 Kč	29 241 Kč
2007	9 600 Kč	5 400 Kč	5 400 Kč	20 400 Kč
2008	7 800 Kč	5 400 Kč	0 Kč	13 200 Kč
2009	7 800 Kč	5 400 Kč	0 Kč	13 200 Kč
2010	7 800 Kč	5 400 Kč	0 Kč	13 200 Kč
2011	7 800 Kč	5 400 Kč	480 Kč	13 680 Kč
2012	7 800 Kč	5 400 Kč	0 Kč	13 200 Kč
2013	7 800 Kč	5 400 Kč	0 Kč	13 200 Kč

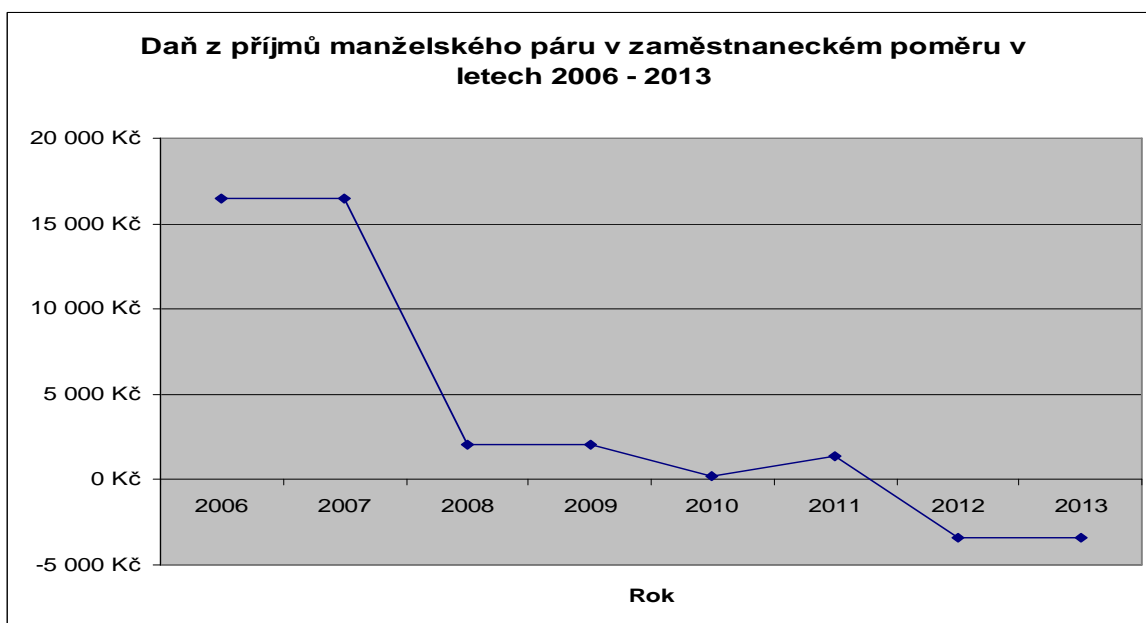
Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 23: Daně, odvody a čistý příjem manželského páru v letech 2006 až 2013

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň celkem	čistý příjem
SZM 2006	28 800 Kč	16 200 Kč	16 482 Kč	61 482 Kč	298 518 Kč
2006	28 800 Kč	16 200 Kč	17 616 Kč	62 616 Kč	297 384 Kč
SZM 2007	28 800 Kč	16 200 Kč	16 482 Kč	61 482 Kč	298 518 Kč
2007	28 800 Kč	16 200 Kč	17 616 Kč	62 616 Kč	297 384 Kč
2008	23 400 Kč	16 200 Kč	2 040 Kč	41 640 Kč	318 360 Kč
2009	23 400 Kč	16 200 Kč	2 040 Kč	41 640 Kč	318 360 Kč
2010	23 400 Kč	16 200 Kč	192 Kč	39 792 Kč	320 208 Kč
2011	23 400 Kč	16 200 Kč	1 872 Kč	41 472 Kč	318 528 Kč
2012	23 400 Kč	16 200 Kč	-3 408 Kč	36 192 Kč	323 808 Kč
2013	23 400 Kč	16 200 Kč	-3 408 Kč	36 192 Kč	323 808 Kč

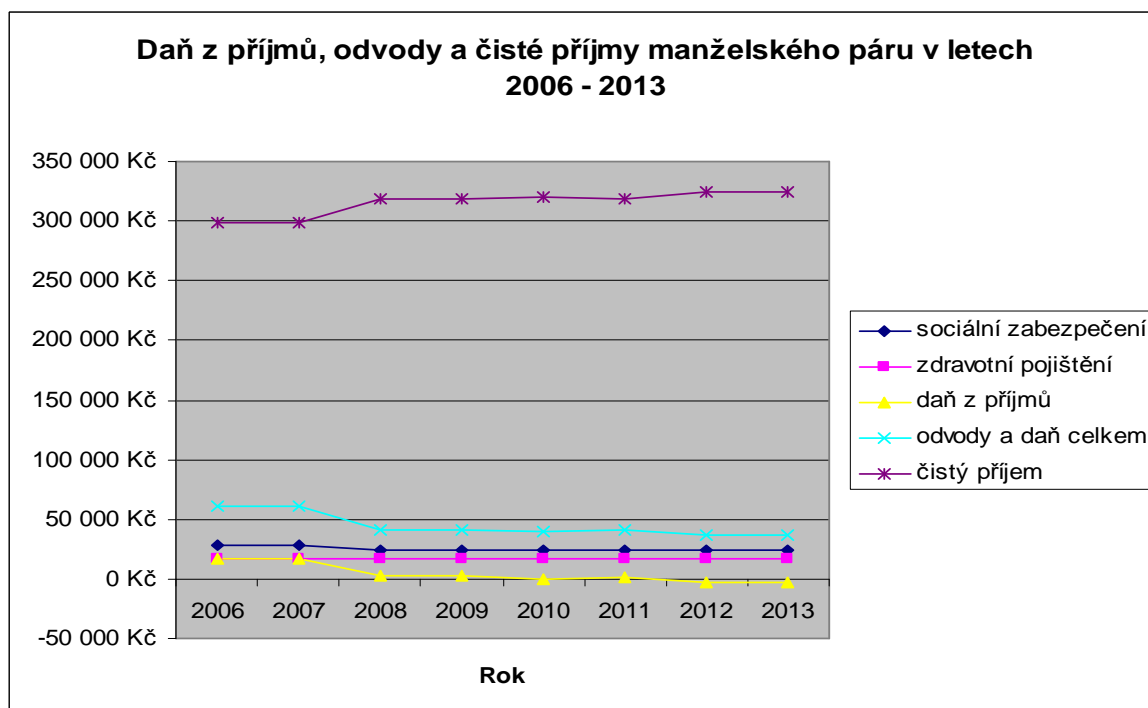
Zdroj: vlastní zpracování

Daň z příjmů manželského páru je nejvyšší v letech 2006 a 2007. V letech 2006 a 2007 je ke snížení daňové povinnosti použito společné zdanění manželů. Při použití společného zdanění manželů je daňová povinnost 16 482 korun, bez použití společného zdanění manželů je daňová povinnost 17 616 korun. Společné zdanění manželů v letech 2006 a 2007 snižuje daňovou povinnost manželského páru o 1 134 korun. Daň z příjmů manželského páru od roku 2008 klesá. Daňová povinnost v roce 2008 je o 14 442 korun nižší než v roce 2007. V letech 2012 a 2013 z důvodu velkého daňového bonusu neplatí manželský pár pracující v zaměstnaneckém poměru žádnou daň z příjmů. V letech 2012 a 2013 manželský pár ještě obdrží daňový bonus ve výši 3 408 korun.

Obrázek 3: Daň z příjmů manželského páru v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4: Daň z příjmů, odvody a čisté příjmy manželského páru v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Hrubé příjmy manželského páru ve výši celkem 360 000 korun ročně jsou poníženy o odvody na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmů. Zdravotní pojištění, které se vypočítává z hrubé mzdy se v letech 2006 až 2013 nemění. Manželský pár odvádí na zdravotním pojištění 16 200 korun ročně. Pojistné na sociální zabezpečení se taktéž vypočítává z hrubé mzdy. Velikost pojistného na sociální zabezpečení se v letech 2006 až 2013 mění. V letech 2006 a 2007 platí manželský pár pojistné na sociální zabezpečení celkem 28 800 korun. Od roku 2008 klesá výše placeného pojistného na částku 23 400 korun ročně. Daň z příjmů manželského páru je nejvyšší v letech 2006 a 2007. Od roku 2008 daň z příjmů manželského páru klesá. V letech 2012 a 2013 obdrží manželský pár na daňovém bonusu 3 408 korun. Čistá mzda manželského páru v zaměstnaneckém poměru v letech 2006 až 2013 roste, ačkoliv je hrubá mzda stále ve stejné výši. K růstu čisté mzdy manželského páru dochází od roku 2008, kdy byla v České republice zavedena rovná sazba daně z příjmů. Rostoucí daňový bonus snižuje daňovou povinnost manželského páru. Daňový bonus od roku 2008 pomalu roste. Čistý příjem manželského páru v roce 2006 byl 298 518 korun, v roce 2013 byl čistý příjem již 323 808 korun. Čistý příjem manželského páru vzrostl mezi lety 2006 až 2013 o 25 282 korun.

5.2 Výpočet daně z příjmů pracujícího seniora

Pan Dušan je již ve starobním důchodu. Ke starobnímu důchodu si přivydělává na částečný pracovní úvazek. Pan Dušan pobírá starobní důchod ve výši 10 000 korun měsíčně. Příjem z vedlejší činnosti je 5 000 korun hrubého měsíčně. V následujících kapitolách bude sledována velikost daně z příjmu pana Dušana a velikost odvodů v letech 2006 až 2013.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2006

V roce 2006 je v České Republice uplatňována progresivní sazba daně z příjmů. Pan Dušan spadá se svým příjmem 5 000 korun měsíčně, což je 60 000 korun hrubého do kategorie s nejnižší sazbou daně. Příjem pana Dušana je zdaněn 12% z hrubé mzdy po odečtení sociálního a zdravotního pojištění, které za zaměstnance platí zaměstnavatel. Ročním základem daně je tak částka 52 500 korun. Do příjmů pana Dušana se nezapočítává starobní důchod. V roce 2006 nelze uplatnit slevu na poplatníka u osob, které k 1.1. daného roku pobírají starobní důchod. Velikost daně z příjmů pana Dušana v roce 2006 činí 6 300 korun. Pojistné na sociální zabezpečení v roce 2006, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel činí 8%. V našem případě se jedná o částku 400 korun měsíčně, což je 4 800 korun za rok. Zdravotní pojištění v roce 2006, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel činí 4,5%. Velikost zdravotního pojištění je u pana Dušana 225 korun měsíčně, což je 2 700 korun ročně.

Tabulka 24: Výpočet čisté mzdy pana Dušana v roce 2006

Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění	4,5%:	225 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem	8%:	400 Kč
Odvody celkem:		
Odvody	12,5%:	625 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:		0 Kč
Daň z příjmu:		
Dílčí měsíční základ daně:		4 375 Kč
Záloha na daň:		525 Kč
Čistá měsíční mzda:		
Čistá měsíční mzda:		3 850 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Tabulka 25: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2006

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%	2 700 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 8%	4 800 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 12,5%	7 500 Kč
Daň z příjmu:	
Základ daně:	52 500 Kč
Daň:	6 300 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	0 Kč
Daňová povinnost	6 300 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Čistý příjem pana Dušana z vedlejší činnosti v roce 2006 činí 3 850 korun měsíčně. Pan Dušan v roce 2006 zaplatí pojistné na sociální zabezpečení ve výši 4 800 korun a pojistné na zdravotní pojištění ve výši 2 700 korun. Čistý příjem pana Dušana z vedlejší činnosti v roce 2006 je 46 200 korun. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2006 166 200 korun.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2007

Příjem pana Dušana v roce 2007 je zdaněn 12% z hrubé mzdy po odečtení sociálního a zdravotního pojištění, které za zaměstnance platí zaměstnavatel. Ročním základem daně je částka 52 500 korun. Do příjmu pana Dušana se nezapočítává starobní důchod. V roce 2007 nelze uplatnit slevu na poplatníka u osob, které k 1.1. daného roku pobírají starobní důchod. Daň z příjmů pana Dušana v roce 2007 činí 6 300 korun. Pojistné na sociální zabezpečení v roce 2007, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel činí 8%. V našem případě se jedná o částku 400 korun měsíčně, což je 4 800 korun za rok. Zdravotní pojištění v roce 2007, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel činí 4,5%. Velikost zdravotního pojištění je u pana Dušana 225 korun měsíčně, což je 2 700 korun ročně. Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2007 činí 3 850 korun měsíčně. Pan Dušan v roce 2007 zaplatí pojistné na sociální zabezpečení ve výši 4 800 korun a pojistné na zdravotní pojištění ve výši 2 700 korun. Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2007 je 46 200 korun. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2007 166 200 korun.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2008

V roce 2008 se v České Republice zásadně mění zdanění příjmů fyzických osob. Již se neuplatňuje progresivní sazba daně z příjmů, ale v tomto roce je zavedena rovná sazba daně z příjmů, a to ve výši 15%. V roce 2008 se mění i výpočet základu daně. Základem daně (dílčím základem daně) jsou příjmy ze závislé činnosti nebo funkční požitky zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit zaměstnavatel sám za sebe. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Při výpočtu základu daně se při stanovení částky povinného pojistného nepřihlíží ke slevám nebo k mimořádným slevám na pojistném u zaměstnavatele a ani k jiným částkám, o které si zaměstnavatel snižuje odvody povinného pojistného. (Marková 2008) Tomuto zvýšenému základu daně se říká „superhrubá mzda“. V roce 2008 se mění i sazba pojistného na sociální zabezpečení. Od roku 2008 činí sazba pojistného na sociální zabezpečení, které odvádí za zaměstnance zaměstnavatel 25%. V roce 2008 mohou uplatnit slevu na poplatníka i osoby, které k 1.1. daného roku pobírají starobní důchod.

Příjem pana Dušana ve výši 5 000 korun měsíčně, což je 60 000 korun hrubého ročně, je zdaněn 15% ze „superhrubé mzdy“. To znamená, že se k hrubému ročnímu příjmu ve výši 60 000 korun připočte velikost sociálního a zdravotního pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit zaměstnavatel sám za sebe. Pojistné pana Dušana činí 20 400 korun ročně, což je 1 700 korun měsíčně. Ročním základem daně je tak částka 80 400 korun. Do příjmu pana Dušana se nezapočítává starobní důchod. V roce 2008 lze uplatnit slevu na poplatníka i u osob, které k 1.1. daného roku pobírají starobní důchod. Velikost slevy na poplatníka činí 24 840 korun ročně. Díky této slevě na poplatníka neplatí pan Dušan v roce 2008 daň z příjmu. Sociální zabezpečení v roce 2008, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel činí 6,5%. V našem případě se jedná o částku 325 korun měsíčně, což je 3900 korun za rok. Zdravotní pojištění v roce 2008, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel činí 4,5%. Velikost zdravotního pojištění je u pana Dušana 225 korun měsíčně, což je 2700 korun ročně. V následujících tabulkách je znázorněno kolik finančních prostředků zaplatí pan Dušan na odvodech a dani z příjmů v roce 2008.

Tabulka 26: Výpočet čisté mzdy pana Dušana v roce 2008

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%:	225 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 6,5%:	400 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 11%:	625 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	2 070 Kč
Daň z příjmu:	
Dílčí měsíční základ daně:	6 700 Kč
Záloha na daň:	0 Kč
Čistá měsíční mzda:	
Čistá měsíční mzda:	4 450 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Čistý příjem pana Dušana v roce 2008 činí 4 450 korun měsíčně.

Tabulka 27: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2008

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%	2 700 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	3 900 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 11%	6 600 Kč
Daň z příjmu:	
Základ daně:	80 400 Kč
Daň:	12 060 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Daňová povinnost	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Pan Dušan zaplatí v roce 2008 pojistné na sociální zabezpečení ve výši 3 900 korun a pojistné na zdravotní pojištění ve výši 2 700 korun. Čistý příjem pana Dušana z vedlejší činnosti v roce 2008 činí 4 450 korun měsíčně. Čistý příjem pana Dušana z vedlejší činnosti v roce 2008 je 53 400 korun. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2008 173 400 korun. Pan Dušan v roce 2008 díky slevě na poplatníka, kterou mohou uplatňovat i osoby pobírající starobní důchod nezaplatí v roce 2008 nic na dani z příjmů.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2009

V roce 2009 zůstává v platnosti rovná sazba daně z příjmů ve výši 15% ze základu daně. Pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění zůstává ve výši 6,5% a 4,5% z hrubé mzdy, které odvádí za zaměstnance zaměstnavatel.

Roční příjem pana Dušana je 60 000 korun hrubého. Příjem pana Dušana je zdaněn 15% ze „superhrubé mzdy“. To znamená, že k hrubému ročnímu příjmu 60 000 korun přičteme pojistné, které činí 20 400 korun ročně. Ročním základem daně je tak částka 80 400 korun. Do příjmu pana Dušana se nezapočítává starobní důchod. V roce 2009 lze uplatnit slevu na poplatníka i u osob, které k 1.1. daného roku pobírají starobní důchod. Velikost slevy na poplatníka v roce 2009 činí 24 840 korun ročně. Díky této slevě na poplatníka neplatí pan Dušan v roce 2009 daň z příjmů. Pan Dušan v roce 2009 platí pojistné na sociální zabezpečení ve výši 3 900 korun za rok a pojistné na zdravotní pojištění ve výši 2 700 korun za rok. Velikost odvodů pana Dušana v roce 2009 je tak 6 600 korun, což je stejně jako v roce 2008.

Tabulka 28: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2009

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%	2 700 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	3 900 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 11%	6 600 Kč
Daň z příjmu:	
Základ daně:	80 400 Kč
Daň:	12 060 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Daňová povinnost	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Čistý příjem pana Dušana z vedlejší činnosti v roce 2009 činí 4 450 korun měsíčně. Pan Dušan zaplatí na pojistném na sociální zabezpečení v roce 2009 celkem 3 900 korun. Na zdravotním pojištění zaplatí pan Dušan v roce 2009 2 700 korun. Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2009 je 53 400 korun. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2009 173 400 korun.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2010

V roce 2010 zůstává v platnosti sazba daně z příjmů ve výši 15% ze základu daně. Sazba sociálního a zdravotního pojištění se nemění.

Pan Dušan v roce 2010 díky možnosti uplatňovat si slevu na poplatníka ve výši 2 070 korun měsíčně nezaplatí žádnou daň z příjmu. Na sociálním zabezpečení zaplatí pan Dušan měsíčně 325 korun, což je 3 900 korun za rok. Na zdravotním pojištění zaplatí pan Dušan 225 korun měsíčně, což je 2 700 korun za rok. Velikost odvodů pana Dušana v roce 2010 je tak 6 600 korun.

Tabulka 29: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2010

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%	2 700 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	3 900 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 11%	6 600 Kč
Daň z příjmu:	
Základ daně:	80 400 Kč
Daň:	12 060 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Daňová povinnost	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2010 činí 4 450 korun. Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2010 je 53 400 korun. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2010 173 400 korun.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2011

V roce 2011 se nemění velikost sazby daně z příjmů a i nadále zůstává ve výši 15% ze základu daně. Základ daně v roce 2011 tvoří tzv. „superhrubá“ mzda. V roce 2011 se mění velikost slevy na poplatníka, která činí 1 970 korun měsíčně, což je 23 640 korun za rok. Velikost sociálního a zdravotního pojištění se nemění.

Pan Dušan v roce 2011 i přes sníženou slevu na poplatníka nezaplatí nic na dani z příjmů. Příjem pana Dušana je totiž tak nízký, že i přes menší slevu na poplatníka nezaplatí žádnou daň z příjmů. Na sociálním zabezpečení zaplatí pan Dušan 3 900 korun za rok a na zdravotním pojištění zaplatí 2 700 korun za rok.

Tabulka 30: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2011

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%	2 700 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	3 900 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 11%	6 600 Kč
Daň z příjmu:	
Základ daně:	80 400 Kč
Daň:	12 060 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	23 640 Kč
Daňová povinnost	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2011 činí 4 450 korun. Čistý příjem z vedlejší činnosti pana Dušana v roce 2011 je 53 400 korun. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2011 173 400 korun.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2012

V roce 2012 se nemění velikost sazby daně z příjmů fyzických osob a i nadále zůstává ve výši 15% ze základu daně. Velikost pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění se nemění.

Pan Dušan v roce 2012 díky možnosti uplatňovat si slevu na poplatníka ve výši 2 070 korun měsíčně nezaplatí žádnou daň z příjmů. Na sociálním pojištění zaplatí pan Dušan za rok 2012 celkem 3 900 korun a na zdravotním pojištění zaplatí celkem 2 700 korun. Velikost odvodů pana Dušana v roce 2012 je tak 6 600 korun, což je stejně jako v roce 2011. Čistá mzda pana Dušana zůstává ve výši 4 450 korun měsíčně, což je 53 400 korun ročně. Po připočtení starobního důchodu je čistý příjem pana Dušana v roce 2011 173 400 korun.

Daň z příjmů seniora v zaměstnaneckém poměru v roce 2013

V roce 2013 přichází novela zákona o daních z příjmů. Osoby, které k 1.1. daného roku pobírají starobní důchod si nemohou uplatňovat slevu na poplatníka. Pan Dušan s příjmem 5 000 korun hrubého měsíčně tak na dani z příjmů platí 1 005 korun měsíčně, což je 12 060 korun ročně. Velikost sociálního a zdravotního pojištění se nemění a pan Dušan na těchto odvodech zaplatí celkem 6 600 korun. Pro srovnání jak velký dopad má tato změna na velikost čisté mzdy uvádím, že zatímco v roce 2012 byla čistá měsíční mzda pana Dušana 4 450 korun měsíčně. V roce 2013 je čistá mzda pana Dušana jen 3 445 korun.

Tabulka 31: Výpočet čisté mzdy pana Dušana v roce 2013

Zdravotní pojištění:		
Zdravotní pojištění	4,5%:	225 Kč
Sociální zabezpečení:		
Sociální zabezpečení celkem	6,5%:	400 Kč
Odvody celkem:		
Odvody 11%:		625 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:		0 Kč
Daň z příjmu:		
Dílčí měsíční základ daně:		6 700 Kč
Záloha na daň:		0 Kč
Čistá měsíční mzda:		
Čistá měsíční mzda:		3 445 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Tabulka 32: Daňová povinnost pana Dušana v roce 2013

Zdravotní pojištění:	
Zdravotní pojištění 4,5%	2 700 Kč
Sociální zabezpečení:	
Sociální zabezpečení celkem 6,5%	3 900 Kč
Odvody celkem:	
Odvody 11%	6 600 Kč
Daň z příjmu:	
Základ daně:	80 400 Kč
Daň:	12 060 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	0 Kč
Daňová povinnost	12 060 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

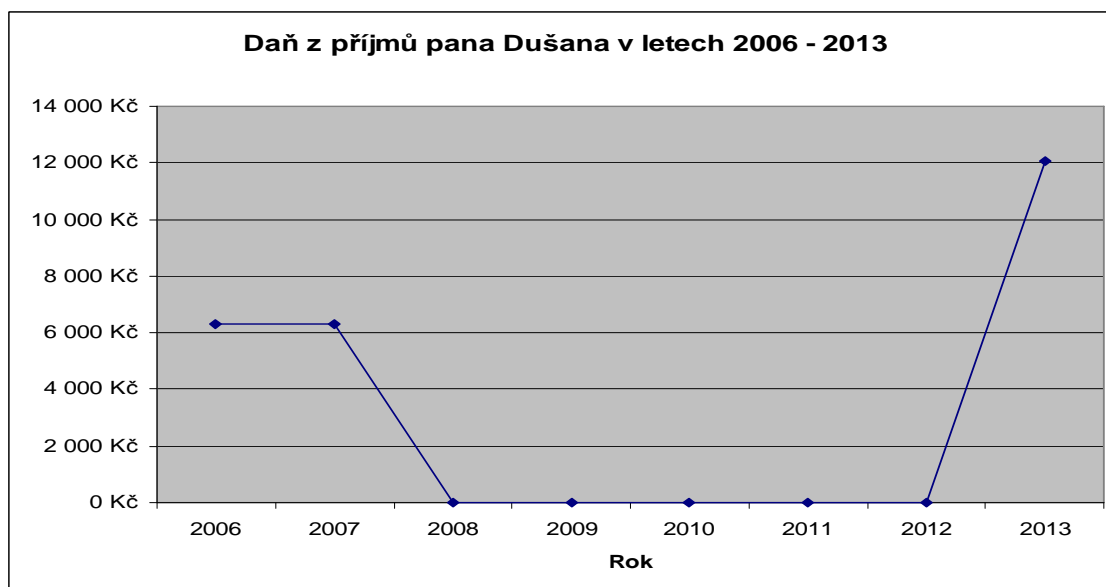
5.2.1 Porovnání daňového zatížení pracujícího seniora v letech 2006 – 2013

Nyní bude porovnáno daňové zatížení pana Dušana v letech 2006 až 2013. Pan Dušan je již ve starobním důchodu. K důchodu si přivydělává na částečný úvazek. Pana Dušan pobírá starobní důchod ve výši 10 000 korun měsíčně. Příjem z vedlejší činnosti pana Dušana je 5 000 korun hrubého měsíčně. V následující tabulce je uvedena velikost placeného pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a placená daň z příjmů pana Dušana. V tabulce je uvažován pouze příjem z vedlejší činnosti, neboť pobíraný důchod nemá vliv na placené pojistné a daň z příjmů.

Tabulka 33: Daně, odvody a čistý příjem pana Dušana v letech 2006 – 2013

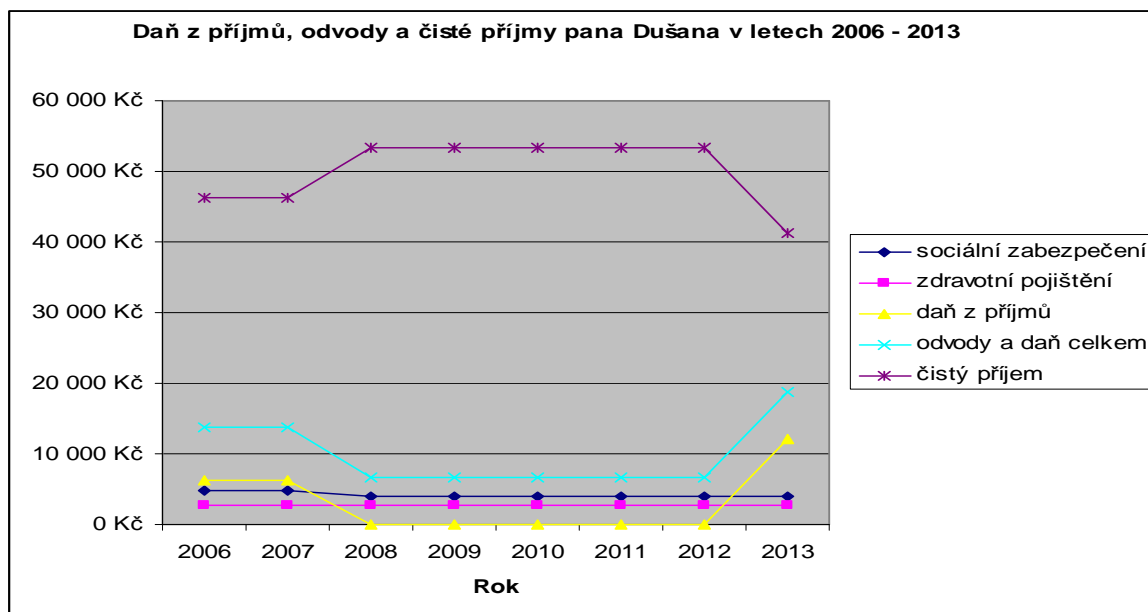
rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň celkem	čistý příjem
2006	4 800 Kč	2 700 Kč	6 300 Kč	13 800 Kč	46 200 Kč
2007	4 800 Kč	2 700 Kč	6 300 Kč	13 800 Kč	46 200 Kč
2008	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	6 600 Kč	53 400 Kč
2009	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	6 600 Kč	53 400 Kč
2010	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	6 600 Kč	53 400 Kč
2011	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	6 600 Kč	53 400 Kč
2012	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	6 600 Kč	53 400 Kč
2013	3 900 Kč	2 700 Kč	12 060 Kč	18 660 Kč	41 340 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 5: Daň z příjmů pana Dušana v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 6: Daň z příjmů, odvody a čisté příjmy pana Dušana v letech 2006 – 2013
Zdroj: vlastní zpracování

Hrubý příjem pana Dušana z vedlejšího pracovního poměru ve výši 60 000 korun ročně je ponížen o odvody na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a daň z příjmů. Zdravotní pojištění, které se vypočítává z hrubé mzdy se v letech 2006 až 2013 nemění. Pan Dušan odvádí pojistné na zdravotní pojištění ve výši 2 700 korun ročně. Pojistné na sociální zabezpečení se taktéž vypočítává z hrubé mzdy. Velikost pojistného na sociální zabezpečení se však v letech 2006 až 2013 mění. V letech 2006 a 2007 platí pan Dušan pojistné na sociální zabezpečení ve výši 8% z hrubé mzdy, což činí 4 800 korun ročně. Od roku 2008 klesá výše placeného pojistného na sociální zabezpečení na 6,5% z hrubé mzdy, jedná se o částku 3 900 korun ročně. Pan Dušan platí daň z příjmů fyzických osob jen v letech 2006, 2007 a 2013 z důvodu nemožnosti odečíst si slevu na poplatníka u osob pobírajících starobní důchod. Od roku 2008 do roku 2012 je daň z příjmů pana Dušana nulová. V roce 2013 se mění podmínky pro uplatnění slevy na poplatníka a pracující senioři si nemohou uplatňovat slevu na poplatníka. Daňová povinnost pana Dušana je nejvyšší v roce 2013, kdy platí na dani z příjmů 12 060 korun ročně. Čistá mzda pana Dušana mezi roky 2012 a 2013 klesne o 1 005 korun měsíčně, což je 12 060 korun ročně. Zatímco v roce 2012 je čistá měsíční mzda pana Dušana 4 450 korun, v roce 2013 je to jen 3 445 korun měsíčně. Pan Dušan k vedlejšímu příjmu pobírá starobní důchod a tak je jeho čistý příjem měsíčně vyšší o 10 000 korun.

5.3 Výpočet daně z příjmů osoby samostatně výdělečně činné

Pro výpočet a porovnání daně z příjmů a odvodů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění je vybrána osoba podnikající na základě živnostenského listu a provozující řemeslnou činnost, dále jen „podnikatel“. Jedná se o muže, který žije ve společné domácnosti s manželkou na mateřské dovolené. Mají dvě malé děti, na něž si podnikatel v rámci ročního zúčtování daně z příjmů fyzických osob uplatňuje daňový bonus. Příjem podnikatele je 30 000 korun měsíčně.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2006

V roce 2006 je v České republice uplatňována progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob. Progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob je závislá na velikosti příjmů. V roce 2006 mohou poplatníci daně z příjmů při splnění zákonných podmínek využít tzv. společné zdanění manželů. U podnikatele nejprve vypočteme daňovou povinnost bez využití společného zdanění manželů.

Základ daně podnikatele vypočteme z rozdílu příjmů a výdajů. Podnikatel uplatňuje výdaje procentem z příjmů ve výši 60% z příjmů. Příjmy podnikatele jsou 360 000 korun ročně a výdaje vypočtené procentem z příjmů jsou tak 216 000 korun. Základ daně podnikatele vypočteme z rozdílu příjmů a výdajů, základ daně podnikatele činí 144 000 korun. Nejnižší sazbou daně z příjmů jsou zdaněny příjmy až do velikosti 121 200 korun. Příjmy podnikatele se tak dostávají do druhé sazby daně z příjmů fyzických osob, kterou se zdaňují příjmy až do velikosti 218 400 korun. Podnikatel tak zaplatí daň ve výši 14 544 korun plus 19 % z rozdílu částek 144 000 korun a 121 200 korun. Vypočtená daňová povinnost podnikatele je tak 18 876 korun. Z vypočtené daně ve výši 18 876 korun odečteme slevu na poplatníka, která pro rok 2006 činí 7 200 korun. Podnikatel si dále uplatňuje slevu na manželku ve výši 4 200 korun. Daňová povinnost podnikatele po odečtu slevy na poplatníka a slevy na manželku činí 7 476 korun. Podnikatel si dále uplatňuje daňový bonus na dvě vyživované děti ve výši 12 000 korun. Daňový bonus je vyšší než daňová povinnost. Podnikatel v roce 2006 bez využití společného zdanění manželů obdrží na dani z příjmů 4 524 korun.

Tabulka 34: Daňová povinnost podnikatele v roce 2006

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	216 000 Kč
Základ daně:	144 000 Kč
Daň:	18 876 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč
Sleva na manželku	4 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč
Daňová povinnost	-4 524 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Po uplatnění slev na dani obdrží podnikatel daňový bonus ve výši 4 524 korun

Společné zdanění manželů:

V roce 2006 lze při splnění zákonných podmínek uplatňovat společné zdanění manželů. Dílčí základ daně podnikatele rozdělíme mezi podnikatele a jeho manželku. Společný základ daně manželů tak činí 144 000 korun. Základ daně podnikatele je 72 000 korun, základ daně jeho manželky je také 72 000 korun. Daňová povinnost podnikatele ve výši 8 640 korun je ponížena o slevu na poplatníka, podnikatel si uplatňuje daňový bonus na dvě děti. Podnikatel obdrží na daňovém bonusu 10 560 korun. Daňová povinnost manželky podnikatele ve výši 8 640 korun je ponížena o slevu na poplatníka. Daňová povinnost manželky podnikatele je 1 440 korun.

Tabulka 35: Daňová povinnost podnikatele v roce 2006 – společné zdanění manželů

	podnikatel	manželka
Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč	0 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	216 000 Kč	0 Kč
Základ daně:	72 000 Kč	72 000 Kč
Daň:	8 640 Kč	8 640 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč	7 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	-10 560 Kč	1 440 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Při uplatnění společného zdanění manželů obdrží podnikatel a jeho manželka na daňovém bonusu celkem 9 120 korun.

Placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění podnikatele v roce 2006:

Podnikatelé platí pojistné na sociální zabezpečení částkou, kterou si sami určí, ne však méně než 50% daňového základu. Velikost pojistného na sociální zabezpečení tak činí 29,6% z 50% příjmů. Pokud je vypočtená částka pojistného nižší, než minimální částka stanovená zákonem, platí podnikatelé částku minimální.

Podnikatelé platí pojistné na zdravotní pojištění částkou, ve výši 13,5% z vyměřovacího základu. Vyměřovací základ činí 50% z příjmů. Pokud je vypočtená částka nižší, než minimální částka stanovená zákonem, platí podnikatelé částku minimální.

Vyměřovacím základem pro sociální zabezpečení podnikatele je minimálně 50% ze základu daně. V našem případě budeme počítat s minimálním placeným pojistným na sociální zabezpečení. Ze základu daně podnikatele ve výši 144 000 korun vezmeme 50%. Vyměřovacím základem na sociální zabezpečení je částka 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného pro OSVČ ve výši 29,2% dle zákona o pojistném. Vypočtená částka na sociální zabezpečení podnikatele je tak 21 312 korun ročně. Měsíční vypočtená záloha na sociální zabezpečení je 1 776 korun což je více než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu na sociální zabezpečení, pro rok 2006 ve výši 1 776 korun. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2006 zaplatí 21 312 korun.

Vyměřovacím základem pro zdravotní pojištění podnikatele je 50% ze základu daně. Základ daně podnikatele ve výši 144 000 korun vynásobíme 50%. Vyměřovacím základem na zdravotní pojištění je částka 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné na zdravotní pojištění vynásobíme sazbou pojistného pro OSVČ ve výši 13,5% dle zákona o zdravotním pojištění. Vypočtená částka na zdravotní pojištění podnikatele je tak 9 720 korun ročně. Měsíční vypočtená záloha na zdravotní pojištění je 810 korun což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu ve výši minimální zálohy na zdravotní pojištění, pro rok 2006 ve výši 1 218 korun. Podnikatel tak na pojistném na zdravotní pojištění za rok 2006 zaplatí 14 616 korun. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2006 činí celkem 35 928 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2006 při uplatnění společného zdanění manželů je 333 192 korun.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2007

V roce 2007 se v České republice uplatňuje progresivní sazba daně z příjmů. I v roce 2007 mohou poplatníci daně z příjmů při splnění zákonných podmínek využít tzv. společné zdanění manželů. V našem případě nejprve vypočteme daňovou povinnost podnikatele bez využití společného zdanění manželů.

Od příjmů podnikatele ve výši 360 000 korun odečteme výdaje ve výši 60% z příjmů, což je 216 000 korun. Základ daně podnikatele je tak 144 000 korun. Podnikatel tak zaplatí daň ve výši 14 544 korun plus 19 % z rozdílu 144 000 korun a 121 200 korun. Velikost daně podnikatele je tak 18 876 korun. Z vypočtené daně ve výši 18 876 korun odečteme slevu na poplatníka, která v roce 2007 činí 7 200 korun. Podnikatel si dále uplatňuje slevu na manželku ve výši 4 200 korun a daňový bonus na dvě vyživované děti ve výši 12 000 korun.

Tabulka 36: Daňová povinnost podnikatele v roce 2007

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	216 000 Kč
Základ daně:	144 000 Kč
Daň:	18 876 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč
Sleva na manželku	4 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč
Daňová povinnost	-4 524 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Podnikatel obdrží na daňovém bonusu v roce 2007 bez využití společného zdanění manželů 4 524 korun.

Společné zdanění manželů:

V roce 2007 lze při splnění zákonných podmínek uplatňovat společné zdanění manželů. Dílčí základ daně podnikatele rozdělíme mezi podnikatele a jeho manželku. Společný základ daně manželů tak činí 144 000 korun. Základ daně podnikatele je 72 000 korun. Základ daně jeho manželky je také 72 000 korun. Daňová povinnost podnikatele ve výši 8 640 korun je ponížena o slevu na poplatníka, podnikatel uplatňuje daňový bonus na dvě

děti. Podnikatel obdrží na daňovém bonusu 10 560 korun. Daňová povinnost manželky podnikatele ve výši 8 640 korun je ponížena o slevu na poplatníka. Daňová povinnost manželky podnikatele je 1 440 korun.

Tabulka 37: Daňová povinnost podnikatele v roce 2007 – společné zdanění manželů

	podnikatel	manželka
Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč	0 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	216 000 Kč	0 Kč
Základ daně:	72 000 Kč	72 000 Kč
Daň:	8 640 Kč	8 640 Kč
Slevy na dani:		
Slevy na poplatníka:	7 200 Kč	7 200 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	12 000 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	-10 560 Kč	1 440 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Podnikatel a jeho manželka tak při společném zdanění manželů v roce 2007 obdrží daňový bonus ve výši 9 120 korun.

Vyměřovacím základem na sociální zabezpečení je částka 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného pro OSVČ ve výši 29,6 % dle zákona o pojistném. Vypočtená částka na sociální zabezpečení podnikatele je tak 21 312 korun ročně. Měsíční vypočtená záloha na sociální zabezpečení je 1 776 korun což je více než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu na sociální zabezpečení, pro rok 2007 ve výši 1 776 korun. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2007 zaplatí 21 312 korun. Vyměřovacím základem na zdravotní pojištění je částka 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné na zdravotní pojištění vynásobíme sazbou pojistného pro OSVČ ve výši 13,5% dle zákona o zdravotním pojištění. Vypočtená částka na zdravotní pojištění podnikatele je tak 9 720 korun ročně. Měsíční vypočtená záloha na sociální zabezpečení je 810 korun což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu ve výši minimální zálohy na zdravotní pojištění, pro rok 2007 ve výši 1 360 korun. Podnikatel tak na pojistném na zdravotní pojištění za rok 2007 zaplatí 16 320 korun. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2007 činí celkem 37 632 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2007 při uplatnění společného zdanění manželů je 331 488 korun. Bez využití společného zdanění manželů je čistý příjem podnikatele v roce 2007 326 892 korun

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2008

V roce 2008 je v České republice zavedena rovná sazba daně z příjmů fyzických osob. Sazba daně z příjmů fyzických osob činí od roku 2008 15% ze základu daně. Základ daně podnikatele vypočteme z rozdílu příjmů a výdajů podnikatele. Podnikatel si uplatňuje výdaje procentem z příjmů dle ZDP. V roce 2008 činí procentní sazba výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů u živností řemeslných 60% z příjmů. Příjem podnikatele je 30 000 korun měsíčně. Podnikatel tak disponuje ročním příjmem ve výši 360 000 korun. Výdaje podnikatele pro rok 2008 činí 60% z příjmů a jsou tak 216 000 korun. Z rozdílu mezi příjmy a výdaji podnikatele vypočteme základ daně. Základ daně podnikatele pro rok 2008 činí 144 000 korun. Základ daně podnikatele vynásobíme sazbou daně z příjmů ve výši 15%. Vypočtená daň z příjmů podnikatele činí 21 600 korun. Od vypočtené daně nejprve odečteme slevu na poplatníka, která v roce 2008 činí 24 840 korun. Sleva na poplatníka je vyšší než daňová povinnost podnikatele a po odečtení slevy na poplatníka činí daň z příjmů fyzických osob podnikatele 0 korun. Z tohoto důvodu již podnikatel nebude uplatňovat slevu na dani na manželku, neboť tato sleva lze uplatnit jen do výše daně. Podnikatel si v rámci ročního zúčtování daně z příjmů fyzických osob bude uplatňovat daňový bonus na dvě vyživované děti ve výši 21 360 korun. Daňový bonus na děti je vyšší než daňová povinnost podnikatele, podnikatel obdrží daňový bonus ve výši 21 360 korun.

Tabulka 38: Daňová povinnost podnikatele v roce 2008

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	216 000 Kč
Základ daně:	144 000 Kč
Daň:	21 600 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	21 360 Kč
Daňová povinnost	-21 360 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

V roce 2008 po zavedení rovné sazby daně z příjmů fyzických osob ve výši 15% neplatí podnikatel nic na dani z příjmů fyzických osob a ještě obdrží daňový bonus na vyživované děti ve výši 21 360 korun.

Placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění podnikatele v roce 2008:

Podnikatelé platí pojistné na sociální zabezpečení částku, kterou si sami určí, ne však méně než 50% daňového základu. Velikost sociálního zabezpečení tak činí 29,2% z 50% příjmů. Pokud je vypočtená částka nižší, než minimální částka stanovená zákonem, platí podnikatelé částku minimální. Podnikatelé platí pojistné na zdravotní pojištění částku, ve výši 13,5% z vyměřovacího základu. Vyměřovací základ činí 50% z příjmů. Pokud je vypočtená částka nižší, než minimální částka stanovená zákonem, platí podnikatelé částku minimální.

Vyměřovacím základem pro sociální zabezpečení podnikatele je minimálně 50% ze základu daně. V našem případě budeme počítat s minimálním placeným pojistným na sociální zabezpečení. Ze základu daně podnikatele ve výši 144 000 korun vezmeme 50%. Vyměřovacím základem na sociální zabezpečení je částka 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného pro OSVČ ve výši 29,2% dle zákona o pojistném. Vypočtená částka na sociální zabezpečení podnikatele je tak 21 024 korun ročně. Měsíční vypočtená záloha na sociální zabezpečení je 1 752 korun což je více než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu na sociální zabezpečení, pro rok 2008 ve výši 1 752 korun. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2008 zaplatí 21 024 korun.

Vyměřovacím základem pro zdravotní pojištění podnikatele je 50% ze základu daně. Ze základu daně podnikatele vezmeme 50%. Vyměřovacím základem na zdravotní pojištění je částka 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné na zdravotní pojištění vynásobíme sazbou pojistného pro OSVČ ve výši 13,5% dle zákona o zdravotním pojištění. Vypočtená částka na zdravotní pojištění podnikatele je tak 9 720 korun ročně. Měsíční vypočtená záloha na sociální zabezpečení je 810 korun což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu ve výši minimální zálohy na zdravotní pojištění, pro rok 2008 ve výši 1 456 korun. Podnikatel tak na pojistném na zdravotní pojištění za rok 2008 zaplatí 17 472 korun. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2008 činí celkem 38 496 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2008 po odečtení pojistného na sociální a zdravotní pojištění je 342 864 korun. Čistý příjem podnikatele tak oproti roku 2007 vzrostl o 9 672 korun.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2009

V roce 2009 platí v České republice rovná sazba daně z příjmů fyzických osob jako v roce 2008. Podnikatel s příjmy ve výši 360 000 korun si uplatňuje výdaje procentem z příjmů ve výši 60%. Výdaje podnikatele jsou tak 216 000 korun, což je stejně jako v roce 2008. Základ daně podnikatele v roce 2009 činí 144 000 korun. Vypočtená daň ve velikosti 21 600 korun je ponížena o slevu na poplatníka, která pro rok 2009 činí 24 840 korun. Po uplatnění slevy na poplatníka není nutné uplatňovat daňovou slevu na manželku, jelikož se daň po odečtení slevy na poplatníka rovná nule. Podnikatel bude v roce 2009 uplatňovat daňový bonus na dvě děti, na daňovém bonusu obdrží podnikatel 21 360 korun.

Tabulka 39: Daňová povinnost podnikatele v roce 2009

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	216 000 Kč
Základ daně:	144 000 Kč
Daň:	21 600 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	21 360 Kč
Daňová povinnost	-21 360 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Pojistné na sociální zabezpečení v roce 2009 vypočteme z vyměřovacího základu pro pojistné. Vyměřovací základ 72 000 korun vynásobíme sazbou pro pojistné ve výši 29,2%. Vypočtená částka pojistného na sociální zabezpečení podnikatele je 21 024 korun ročně, což je 1 752 korun měsíčně. Minimální částka stanovená zákonem pro rok 2009 je 20 640 korun. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu ve výši 1 752 korun měsíčně. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2009 zaplatí 21 024 korun.

Pojistné na zdravotní pojištění vypočteme ze základu pro pojistné ve výši 72 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného ve výši 13,5%. Vypočtené pojistné podnikatele je tak 9 720 korun, což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel bude platit minimální částku pojistného ve výši 1 590 korun měsíčně, což je 19 080 korun ročně. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2009 činí celkem 40 104 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2009 po odečtení pojistného na sociální a zdravotní pojištění je 341 256 korun.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2010

V roce 2010 se z důvodu světové finanční krize a na podporu českých podnikatelů mění procentní sazba výdajů u osob samostatně výdělečně činných. U živností řemeslných se mění velikost výdajů z 60% na 80%. Podnikatel tak u ročních příjmů 360 000 korun uplatňuje výdaje ve výši 288 000 korun. Základ daně podnikatele tak klesá na 72 000 korun. Vypočtenou daň ve výši 10 800 korun, snížíme o slevu na poplatníka. Podnikatel si bude uplatňovat daňový bonus na dvě děti žijící ve společné domácnosti. Podnikatel obdrží na daních z příjmů za rok 2010 bonus ve výši 23 208 korun.

Tabulka 40: Daňová povinnost podnikatele v roce 2010

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	288 000 Kč
Základ daně:	72 000 Kč
Daň:	10 800 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	23 208 Kč
Daňová povinnost	-23 208 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění podnikatele v roce 2010:

Výši pojistného na sociální zabezpečení v roce 2010 vypočteme z vyměřovacího základu. Vyměřovací základ ve výši 36 000 korun vynásobíme sazbou pro pojistné na sociální zabezpečení ve výši 29,2%. Vypočtená částka pojistného na sociální zabezpečení podnikatele je 10 512 korun ročně, což je 876 korun měsíčně. Minimální částka stanovená zákonem pro rok 2010 je 20 772 korun ročně, což je 1731 korun měsíčně. Podnikatel tak bude měsíčně platit minimální zálohu na pojistné ve výši 1 731 korun měsíčně. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2010 zaplatí 20 772 korun. Pojistné na zdravotní pojištění vypočteme ze základu pro pojistné ve výši 36 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného ve výši 13,5%. Vypočtené pojistné podnikatele je tak 4 860 korun, což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel bude platit minimální částku pojistného ve výši 1 601 korun měsíčně, což je 19 212 korun ročně. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2010 činí celkem 39 984 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2010 po odečtení pojistného na sociální a zdravotní pojištění a po připočtení daňového bonusu je 341 376 korun.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2011

Výpočet daně z příjmů fyzických osob v roce 2011 je stejný jako v roce předcházejícím. Sazba daně z příjmů je i nadále ve výši 15% ze základu daně. V roce 2011 se mění pouze velikost slevy na poplatníka na 23 640 korun. U podnikatele je však vypočtená daňová povinnost tak nízká, že po odečtení slevy na poplatníka je daňová povinnost rovna nule. Podnikatel si bude v daňovém přiznání uplatňovat daňový bonus na dvě vyživované děti. Podnikatel obdrží na daňovém bonusu v roce 2011 23 208 korun.

Tabulka 41: Daňová povinnost podnikatele v roce 2011

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	288 000 Kč
Základ daně:	72 000 Kč
Daň:	10 800 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	23 640 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	23 208 Kč
Daňová povinnost	-23 208 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Pojistné na sociální zabezpečení v roce 2011 vypočteme z vyměřovacího základu pro pojistné ve výši 36 000 korun. Vyměřovací základ vynásobíme sazbou pro pojistné ve výši 29,2%. Vypočtená částka pojistného na sociální zabezpečení podnikatele je 10 512 korun ročně, což je 876 korun měsíčně. Minimální částka stanovená zákonem pro rok 2011 je 21 684 korun. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu ve výši 1 807 korun měsíčně. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2011 zaplatí 21 684 korun.

Pojistné na zdravotní pojištění vypočteme ze základu pro pojistné ve výši 36 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného ve výši 13,5%. Vypočtené pojistné podnikatele je tak 4 860 korun, což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel bude platit minimální částku pojistného ve výši 1 670 korun měsíčně, což je 20 040 korun ročně.

Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2011 činí celkem 41 724 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2011, po odečtení pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a po připočtení daňového bonusu, je 341 484 korun.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2012

V roce 2012 se vrací sleva na poplatníka na úroveň roku 2010, velikost slevy na poplatníka tak činí 24 840 korun, což je 2 070 korun měsíčně. Procentní sazba výdajů u živností řemeslných zůstává na 80% z příjmů. V roce 2012 je daňový bonus zvýšen na 13 404 korun ročně.

Podnikatel s ročními příjmy ve výši 360 000 korun uplatňuje výdaje ve výši 288 000 korun. Základ daně podnikatele v roce 2012 je 72 000 korun. Vypočtenou daň ve výši 10 800 korun, snížíme o slevu na poplatníka. Daňová povinnost podnikatele po odečtení slevy na poplatníka se rovná nule. Podnikatel si bude uplatňovat daňový bonus na dvě děti žijící ve společné domácnosti. Podnikatel obdrží na daních z příjmů za rok 2012 daňový bonus ve výši 26 808 korun.

Tabulka 42: Daňová povinnost podnikatele v roce 2012

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	288 000 Kč
Základ daně:	72 000 Kč
Daň:	10 800 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	26 808 Kč
Daňová povinnost	-26 808 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Pojistné na sociální zabezpečení za rok 2012 vypočteme ze základu pro pojistné ve výši 36 000 korun. Základ vynásobíme sazbou pro pojistné, vypočtená částka pojistného na sociální zabezpečení podnikatele je 10 512 korun ročně, což je 876 korun měsíčně. Minimální částka stanovená zákonem pro rok 2012 je 22 032 korun. Podnikatel tak bude měsíčně platit zálohu ve výši 1 836 korun měsíčně. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2012 zaplatí 22 032 korun. Částku pojistného na zdravotní pojištění vypočteme ze základu pro pojistné ve výši 36 000 korun. Vypočtené pojistné podnikatele za rok 2012 je 4 860 korun, což je méně než minimální částka stanovená zákonem. Podnikatel bude platit minimální částku pojistného ve výši 1 697 korun měsíčně, což je 20 364 korun ročně. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2012 činí celkem 42 396 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2012 po odečtení pojistného na sociální a zdravotní pojištění je 340 812 korun.

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2013

Výpočet daně z příjmů OSVČ v roce 2013 ovlivňuje změna zákona o daních z příjmů. V roce 2013 zůstává v platnosti rovná sazba daně z příjmů ve výši 15% ze základu daně. U podnikatelů však v roce 2013 dochází k výrazným změnám. Podnikatelé, kteří si uplatňují u dílčího základu daně podle §7 odst.7 ZDP výdaje vyšší než 50% z celkového základu daně, nemohou snížit daň podle §35ba odst. 1 písm. b) ZDP a uplatnit daňové zvýhodnění v roce 2013. To v našem případě znamená, že si podnikatel nemůže uplatňovat daňové zvýhodnění na dvě děti žijící s ním ve společné domácnosti.

Podnikatel s příjmy ve výši 360 000 korun ročně si uplatňuje výdaje procentem z příjmů ve výši 80%. Výdaje podnikatele jsou tak 288 000 korun. Z rozdílu příjmů a výdajů podnikatele vypočteme základ daně. Základ daně podnikatele v roce 2013 činí 72 000 korun. Vypočtená daň ve velikosti 10 800 korun je ponížena o slevu na poplatníka, která pro rok 2013 činí 24 840 korun. Po uplatnění slevy na poplatníka se daňová povinnost podnikatele rovná nule. Podnikatel nemůže uplatňovat daňové zvýhodnění na manželku a dvě děti. Podnikatel v roce 2013, při uplatnění výdajů procentem z příjmů nezaplatí žádnou daň z příjmů a ani neobdrží daňový bonus.

Tabulka 43: Daňová povinnost podnikatele v roce 2013

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	288 000 Kč
Základ daně:	72 000 Kč
Daň:	10 800 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Daňová povinnost	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Daň z příjmů osoby samostatně výdělečně činné v roce 2013 vedoucí daňovou evidenci

V tomto případě podnikatel vede daňovou evidenci. Velikost výdajů podnikatele necháme ve výši 288 000 korun. Základ daně z příjmů podnikatele činí 72 000 korun. Vypočtenou daň z příjmů ponížíme o slevu na poplatníka, která v roce 2013 činí 24 840 korun. Daňová povinnost podnikatele se rovná nule. Podnikatel si může uplatňovat daňové zvýhodnění na dvě děti ve výši 26 808 korun. Daňový bonus podnikatele vedoucího daňovou evidenci v roce 2013 činí 26 808 korun.

Tabulka 44: Daňová povinnost podnikatele vedoucího účetnictví v roce 2013

Příjmy podle § 7 ZDP	360 000 Kč
Výdaje podle §7 ZDP	288 000 Kč
Základ daně:	72 000 Kč
Daň:	10 800 Kč
Slevy na dani:	
Slevy na poplatníka:	24 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Slevy podle §35c odst. 1	26 808 Kč
Daňová povinnost	-26 808 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP

Placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění podnikatele v roce 2013:

Výši pojistného na sociální zabezpečení v roce 2013 vypočteme z vyměřovacího základu pro pojistné. Vyměřovací základ ve výši 36 000 korun vynásobíme sazbou pojistného ve výši 29,2% z vyměřovacího základu. Vypočtená částka pojistného na sociální zabezpečení podnikatele je 10 512 korun ročně, což je 876 korun měsíčně. Minimální částka pojistného na sociální zabezpečení osob samostatně výdělečně činných stanovená zákonem pro rok 2013 je 22 680 korun ročně, což je 1 890 korun měsíčně. Podnikatel tak bude měsíčně platit minimální zálohu stanovenou zákonem ve výši 1 890 korun měsíčně. Podnikatel tak na sociálním zabezpečení za rok 2013 zaplatí 22 680 korun. Pojistné na zdravotní pojištění vypočteme ze základu pro pojistné ve výši 36 000 korun. Vyměřovací základ pro pojistné vynásobíme sazbou pojistného ve výši 13,5%. Vypočtené pojistné podnikatele je tak 4 860 korun ročně, což je 405 korun měsíčně. Vypočtené pojistné na zdravotní pojištění je nižší než minimální částka stanovená zákonem. Minimální pojistné na zdravotní pojištění pro rok 2013 činí 20 976 korun ročně. Podnikatel bude platit minimální částku pojistného ve výši 1 748 korun měsíčně, což je 20 976 korun ročně. Odvody podnikatele na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění v roce 2013 činí celkem 43 656 korun.

Čistý příjem podnikatele v roce 2013 v případě, že podnikatel vede daňovou evidenci je 343 152 korun. V případě, že si podnikatel uplatňuje výdaje procentem z příjmů je jeho čistý příjem 316 344 korun. Rozdíl v příjmech podle zvolených výdajů se rovná daňovému bonusu podnikatele, který si uplatňuje na dvě vyživované děti. Rozdíl v příjmech podnikatele v roce 2013 tak činí 26 808 korun.

5.3.1 Porovnání daňového zatížení OSVČ v letech 2006 – 2013.

V této kapitole bude porovnána daňová povinnost a odvody pojistného podnikatele v letech 2006 až 2013. V následujících tabulkách jsou uvedeny odvody na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a daň z příjmů podnikatele a jeho manželky v letech 2006 až 2013. Podnikatel provozuje řemeslnou činnost s příjmy 30 000 korun měsíčně. Roční příjmy podnikatele jsou tak 360 000 korun. Podnikatel má manželku na mateřské dovolené a dvě malé děti. Manželka podnikatele nemá příjmy podléhající dani z příjmů. V letech 2006 a 2007 je v České republice možno uplatnit tzv. společné zdanění manželů. Pro porovnání daňového zatížení podnikatele v letech 2006 až 2013 bereme nejnižší vypočtenou daňovou povinnost.

Tabulka 45: Daň z příjmů a odvody podnikatele v letech 2006 - 2013

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň celkem
SZM 2006	21 312 Kč	14 616 Kč	-10 560 Kč	25 368 Kč
2006	21 312 Kč	14 616 Kč	-4 524 Kč	31 404 Kč
SZM 2007	21 312 Kč	14 616 Kč	-10 560 Kč	25 368 Kč
2007	21 312 Kč	14 616 Kč	-4 524 Kč	31 404 Kč
2008	21 024 Kč	17 472 Kč	-21 360 Kč	17 136 Kč
2009	21 024 Kč	19 080 Kč	-21 360 Kč	18 744 Kč
2010	20 772 Kč	19 212 Kč	-23 208 Kč	16 776 Kč
2011	21 684 Kč	20 040 Kč	-23 208 Kč	18 516 Kč
2012	22 032 Kč	20 364 Kč	-26 808 Kč	15 588 Kč
2013	22 680 Kč	20 976 Kč	-26 808 Kč	16 848 Kč
2013	22 680 Kč	20 976 Kč	0 Kč	43 656 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 46: Daň z příjmů a odvody manželky podnikatele v letech 2006 - 2013

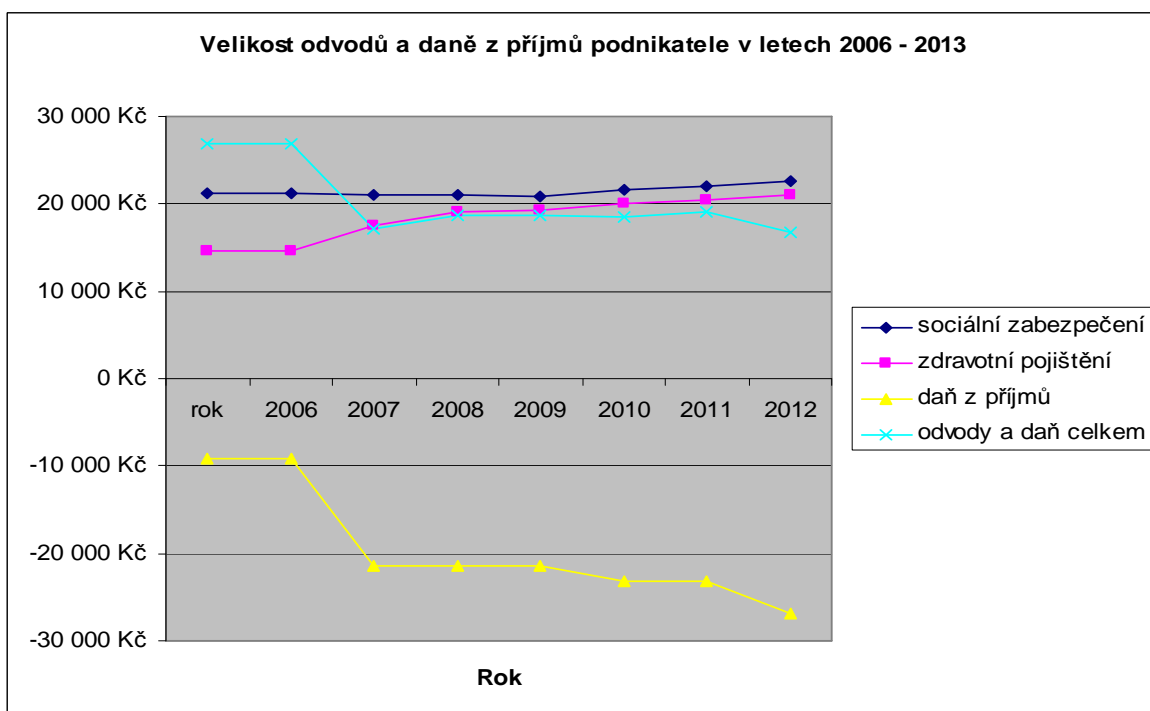
rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň celkem
SZM 2006	0 Kč	0 Kč	1 440 Kč	1 440 Kč
2006	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
SZM 2007	0 Kč	0 Kč	1 440 Kč	1 440 Kč
2007	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2008	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2009	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2010	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2011	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2012	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2013	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2013	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 47: Daně, odvody a čistý příjem podnikatele v letech 2006 – 2013

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	odvody a daň celkem	čistý příjem
2006	21 312 Kč	14 616 Kč	-9 120 Kč	26 808 Kč	333 192 Kč
2007	21 312 Kč	14 616 Kč	-9 120 Kč	26 808 Kč	333 192 Kč
2008	21 024 Kč	17 472 Kč	-21 360 Kč	17 136 Kč	342 864 Kč
2009	21 024 Kč	19 080 Kč	-21 360 Kč	18 744 Kč	341 256 Kč
2010	20 772 Kč	19 212 Kč	-21 360 Kč	18 624 Kč	341 376 Kč
2011	21 684 Kč	20 040 Kč	-23 208 Kč	18 516 Kč	341 484 Kč
2012	22 032 Kč	20 364 Kč	-23 208 Kč	19 188 Kč	340 812 Kč
2013	22 680 Kč	20 976 Kč	-26 808 Kč	16 848 Kč	343 152 Kč

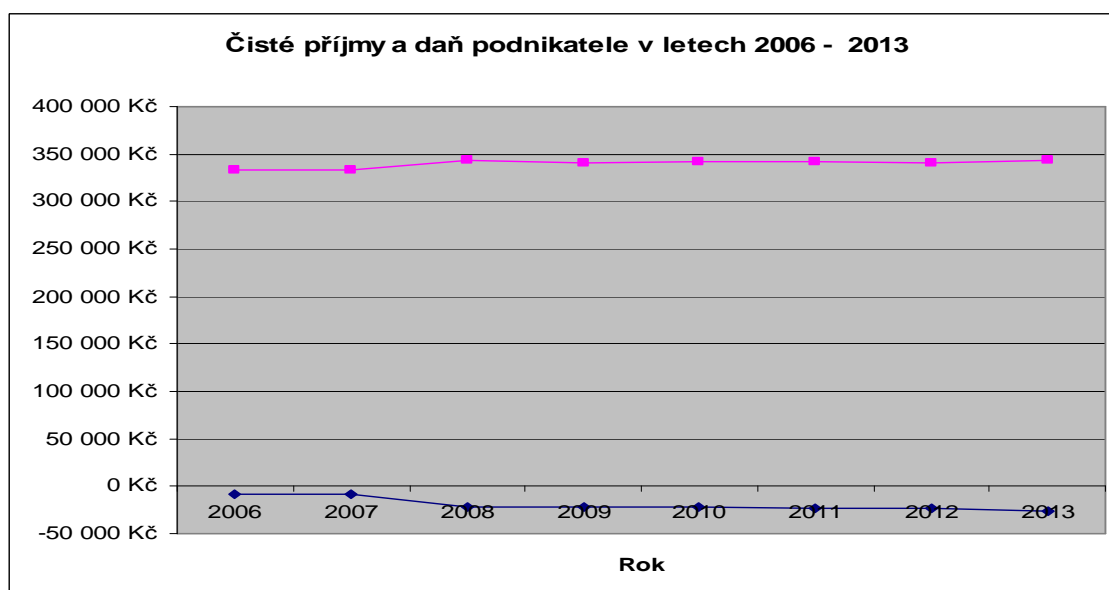
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 7: Daň z příjmů a odvody podnikatele v letech 2006 – 2013

Zdroj: vlastní zpracování

V letech 2006 až 2013 neplatí podnikatel žádnou daň z příjmů. Podnikatel naopak každý rok obdrží na dani z příjmů fyzických osob daňový bonus na vyživované děti. Daňový bonus podnikatele na dvě vyživované děti je nejvyšší v letech 2006 a 2007 a činí 9 120 korun. Daňový bonus na vyživované děti postupně pomalu roste a v roce 2013 je jeho velikost 13 404 korun na dítě. V roce 2013 tak podnikatel na dani z příjmů obdrží daňový bonus ve výši 26 808 korun.

Obrázek 8: Daň z příjmů a odvody podnikatele v letech 2006 – 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Příjmy podnikatele v celkové výši 360 000 korun ročně jsou poníženy o odvody na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a daň z příjmů. Zdravotní pojištění podnikatele, které se vypočítává z vyměřovacího základu pro zdravotní pojištění od roku 2006 neustále roste. Podnikatel platí minimální částku pojistného na zdravotní pojištění a toto minimální pojistné se každý rok zvyšuje. Částka pojistného na sociální zabezpečení podnikatele, které se vypočítává z vyměřovacího základu pro pojistné se od roku 2006 neustále mění. V letech 2006 až 2009 platí podnikatel pojistné vypočtené z vyměřovacího základu pro pojistné. Od roku 2010 platí podnikatel minimální částku pojistného a toto minimální pojistné se každý rok zvyšuje. Čistý příjem podnikatele v letech 2006 až 2013 roste, ačkoliv je hrubý příjem stále ve stejné výši. K růstu čistého příjmu podnikatele dochází v celém sledovaném období. Podnikatel totiž neplatí nic na dani z příjmů, ale ještě obdrží finanční prostředky na daňovém bonusu na vyživované dítě. Od roku 2006 daňový bonus na vyživované dítě neustále roste. To je hlavní příčina rostoucího čistého příjmu podnikatele. V roce 2006 byl daňový bonus na dítě ve výši 6 000 korun, v roce 2013 to bylo už 13 404 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2006 byl 333 192 korun v roce 2013 už 343 152 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2013 je o 9 960 korun vyšší než v roce 2006.

5.4 Porovnání daňového zatížení fyzických osob v letech 2006 – 2013

V této kapitole bude porovnána daň z příjmů podnikatele, manželského páru pracujícího v zaměstnaneckém poměru a pracujícího důchodce. V této kapitole bude porovnána nejen daň z příjmů fyzických osob ale i částka placeného pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Čistý příjem obyvatel totiž výrazně ovlivňuje nejen daň z příjmů, ale i placené pojistné. Na závěr této kapitoly budou porovnány čisté příjmy poplatníků v letech 2006 - 2013.

Porovnání daně z příjmů fyzických osob v letech 2006 - 2013:

Čisté příjmy obyvatel výrazně ovlivňuje daň z příjmů fyzických osob. Daň z příjmů fyzických osob je daní přímou, tj. je vypočtená z konkrétních příjmů nebo majetku poplatníka. Daň z příjmů se odvádí finančním úřadům na základě daňového přiznání anebo prostřednictvím mzdy, je-li fyzická osoba zaměstnancem nebo je příjemcem odměny z výkonu funkce.

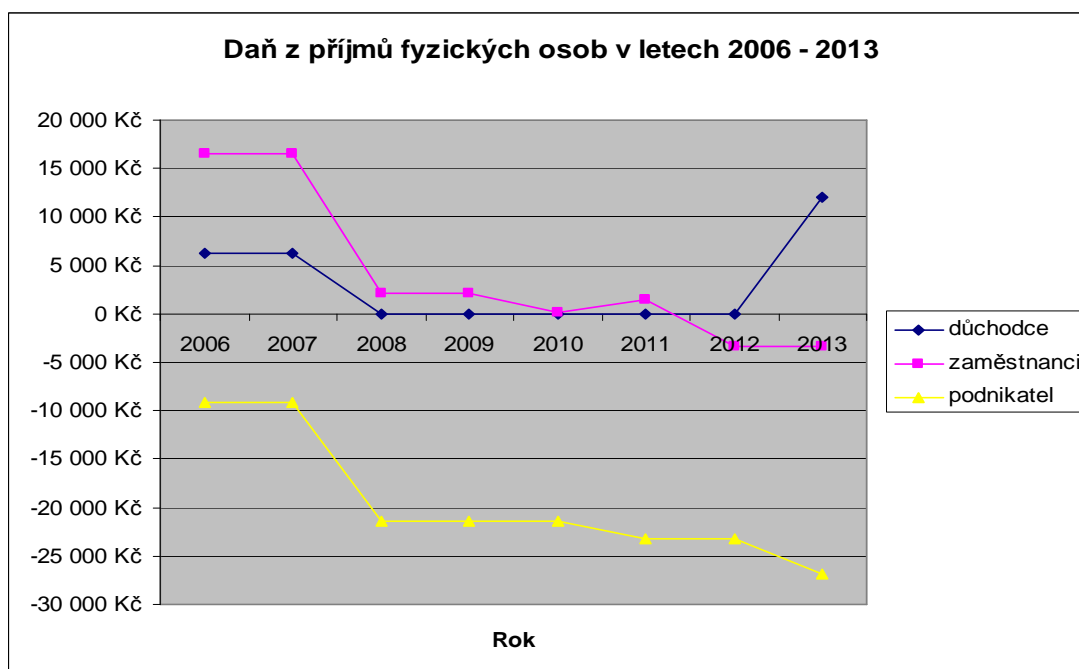
V letech 2006 a 2007 je v České republice uplatňována progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob a je dán minimální základ daně. V letech 2006 a 2007 platí manželský pár v zaměstnaneckém poměru nejvyšší daň z příjmů, neboť jejich příjmy jsou zdaňovány druhou sazbou daně z příjmu (při využití společného zdanění manželů). Daň z příjmů platí v roce 2006 a 2007 i pan Dušan, neboť si senioři nemohou uplatňovat slevu na poplatníka. Daňová povinnost podnikatele v letech 2006 a 2007 je snížena o daňový bonus. Pokud by podnikatel neuplatňoval daňový bonus na dvě vyživované děti i on by platil v letech 2006 a 2007 daň z příjmů.

Tabulka 48: Porovnání daně z příjmů fyzických osob v letech 2006 -2013

rok	důchodce	zaměstnanci	podnikatel
2006	6 300 Kč	16 482 Kč	-9 120 Kč
2007	6 300 Kč	16 482 Kč	-9 120 Kč
2008	0 Kč	2 040 Kč	-21 360 Kč
2009	0 Kč	2 040 Kč	-21 360 Kč
2010	0 Kč	192 Kč	-21 360 Kč
2011	0 Kč	1 392 Kč	-23 208 Kč
2012	0 Kč	-3 408 Kč	-23 208 Kč
2013	12 060 Kč	-3 408 Kč	-26 808 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Od roku 2008 je v České republice zavedena rovná sazba daně z příjmů fyzických osob. Daňová povinnost manželského páru od roku 2008 klesá a v roce 2013 obdrží manželský pár v zaměstnaneckém poměru daňový bonus ve výši 3 408 korun. Od roku 2008 si mohou pracující senioři uplatňovat slevu na poplatníka. Od roku 2008 tak pracující důchodce neplatí daň z příjmů. Obrat nastává v roce 2013, kdy je sleva na poplatníka pracujícím seniorům opět zrušena. Daňová povinnost pana Dušana při hrubých příjmech 60 000 korun tak v roce 2013 činí 12 060 korun. Podnikatel od zavedení rovné sazby daně z příjmů v roce 2008 neplatí daň z příjmů, neboť při uplatňování výdajů procentem a slevě na poplatníka nezbyvá podnikateli žádná daň z příjmů. Podnikatel na daních z příjmů získává značný daňový bonus.

Obrázek 9: Daň z příjmů fyzických osob v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Porovnání placeného pojištění na sociální zabezpečení v letech 2006 – 2013:

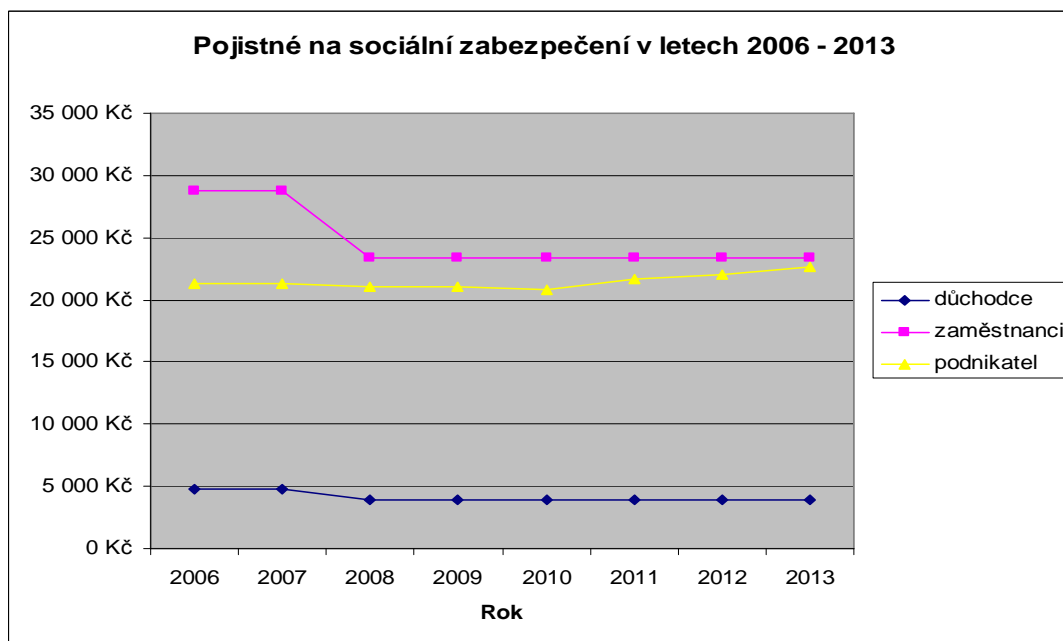
Pojistné na sociální zabezpečení výrazně ovlivňuje čisté příjmy obyvatel. Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Pojistné vybírají okresní správy sociálního zabezpečení. Pojistné je příjmem státního rozpočtu.

Tabulka 49: Placené pojistné na sociální zabezpečení v letech 2006 - 2013

rok	důchodce	zaměstnanci	podnikatel
2006	4 800 Kč	28 800 Kč	21 312 Kč
2007	4 800 Kč	28 800 Kč	21 312 Kč
2008	3 900 Kč	23 400 Kč	21 024 Kč
2009	3 900 Kč	23 400 Kč	21 024 Kč
2010	3 900 Kč	23 400 Kč	20 772 Kč
2011	3 900 Kč	23 400 Kč	21 684 Kč
2012	3 900 Kč	23 400 Kč	22 032 Kč
2013	3 900 Kč	23 400 Kč	22 680 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2006 a 2007 bylo pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance vybíráno ve výši 8% z hrubé mzdy. Od roku 2008 klesá sazba pojistného na sociální zabezpečení zaměstnanců na 6,5% z hrubé mzdy. V letech 2006 a 2007 tak bylo na pojistném od zaměstnanců vybíráno více než po roce 2008. Celkové pojistné na sociální zabezpečení pana Josefa a paní Jany v letech 2006 nebo 2007 činí 28 800 korun, zatímco od roku 2008 činí 23 400 korun. Podnikatel od roku 2010 platí pojistné v minimální výši stanovené zákonem. Minimální výše pojistného na sociální zabezpečení každoročně roste a tak výdaje podnikatele na sociální zabezpečení neustále rostou.

Obrázek 10: Placené pojistné na sociální zabezpečení v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Porovnání placeného zdravotního pojištění v letech 2006 – 2013:

Veřejné zdravotní pojištění je zajišťováno Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a dalšími zdravotními pojišťovnami. Veřejné zdravotní pojištění je povinen odvádět každý zákonem stanovený plátce a to daným zdravotním pojišťovnám. Pojistné na zdravotní pojištění také ovlivňuje čisté příjmy obyvatel.

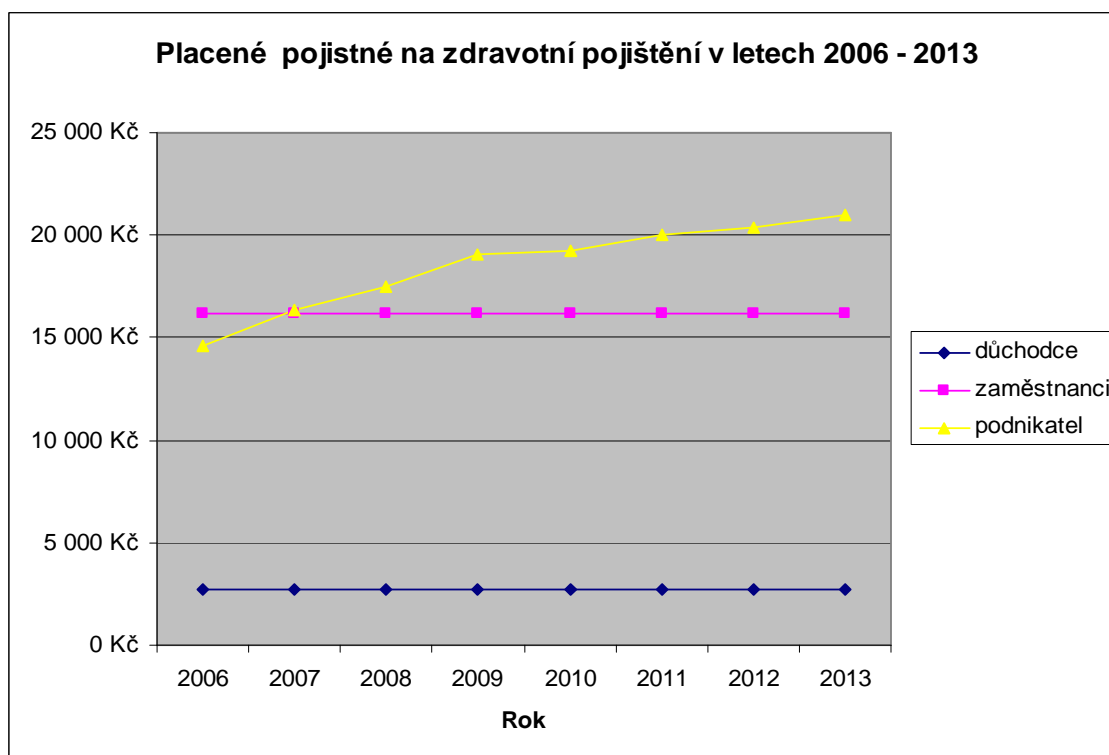
Tabulka 50: Placené pojistné na zdravotní pojištění v letech 2006 - 2013

rok	důchodce	zaměstnanci	podnikatel
2006	2 700 Kč	16 200 Kč	14 616 Kč
2007	2 700 Kč	16 200 Kč	16 320 Kč
2008	2 700 Kč	16 200 Kč	17 472 Kč
2009	2 700 Kč	16 200 Kč	19 080 Kč
2010	2 700 Kč	16 200 Kč	19 212 Kč
2011	2 700 Kč	16 200 Kč	20 040 Kč
2012	2 700 Kč	16 200 Kč	20 364 Kč
2013	2 700 Kč	16 200 Kč	20 976 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pojistné na zdravotní pojištění je u zaměstnanců vybíráno z hrubé mzdy, přičemž zaměstnanci platí 4,5% a zaměstnavatel 9%. Pojistné na zdravotní pojištění pana Josefa a paní Jany je od roku 2006 vybíráno ve stejné výši. Pan Josef platí pojistné ve výši 10 800 korun ročně a pojistné paní Jany je 5 400 korun ročně. Pan Josef a paní Jana platí na zdravotním pojištění celkem 16 200 korun ročně. Pan Dušan také platí pojistné ve stejné výši od roku 2006. Pojistné na zdravotní pojištění pana Dušana je 2 700 korun ročně.

Osoby samostatně výdělečně činné platí pojistné na zdravotní pojištění ve výši 13,5% z vyměřovacího základu. Výše vyměřovacího základu činí 50% příjmu z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Podnikatel platí pojistné v minimální výši stanovené zákonem pro osoby samostatně výdělečně činné. Minimální pojistné na zdravotní pojištění stanovené zákonem každoročně roste. Podnikatel tak ze stejných příjmů platí každý rok vyšší pojistné na zdravotní pojištění. V roce 2006 bylo minimální pojistné stanovené zákonem ve výši 1 218 korun měsíčně, což je 14 616 korun ročně, v roce 2013 to bylo už 1 748 korun měsíčně, což je 20 976 korun ročně. Podnikatel tak na pojistném v roce 2013 zaplatil o 6 360 korun více než v roce 2006.

Obrázek 11: Placené pojistné na zdravotní pojištění v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Porovnání odvodů a daně z příjmů v letech 2006 – 2013:

Nyní bude sečteno pojistné na sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmů fyzických osob. Po sečtení odvodů a daně je zřejmé kolik finančních prostředků ze své hrubé mzdy odvádějí zaměstnanci, důchodce a podnikatel.

Pan Dušan se svou hrubou mzdou 60 000 korun ročně odvádí v letech 2006 a 2007 na pojistném a dani z příjmů celkem 13 800 korun ročně. Od roku 2008, kdy byla zavedena sleva na poplatníka i pro osoby pobírající starobní důchod neplatí pan Dušan daň z příjmů. Od roku 2008 do roku 2012 platí pan Dušan pouze pojistné ve výši 6 600 korun. V roce 2013 byla opět zrušena sleva na poplatníka pro osoby pobírající starobní důchod. Odvody a daň pana Dušana vyskočily na 18 660 korun.

Manželský pracující v zaměstnaneckém poměru s hrubou mzdou ve výši celkem 360 000 korun odvádí nejvíce finančních prostředků v letech 2006 a 2007. Od roku 2008 klesá jednak pojistné na sociální zabezpečení a také postupně roste daňový bonus na dani

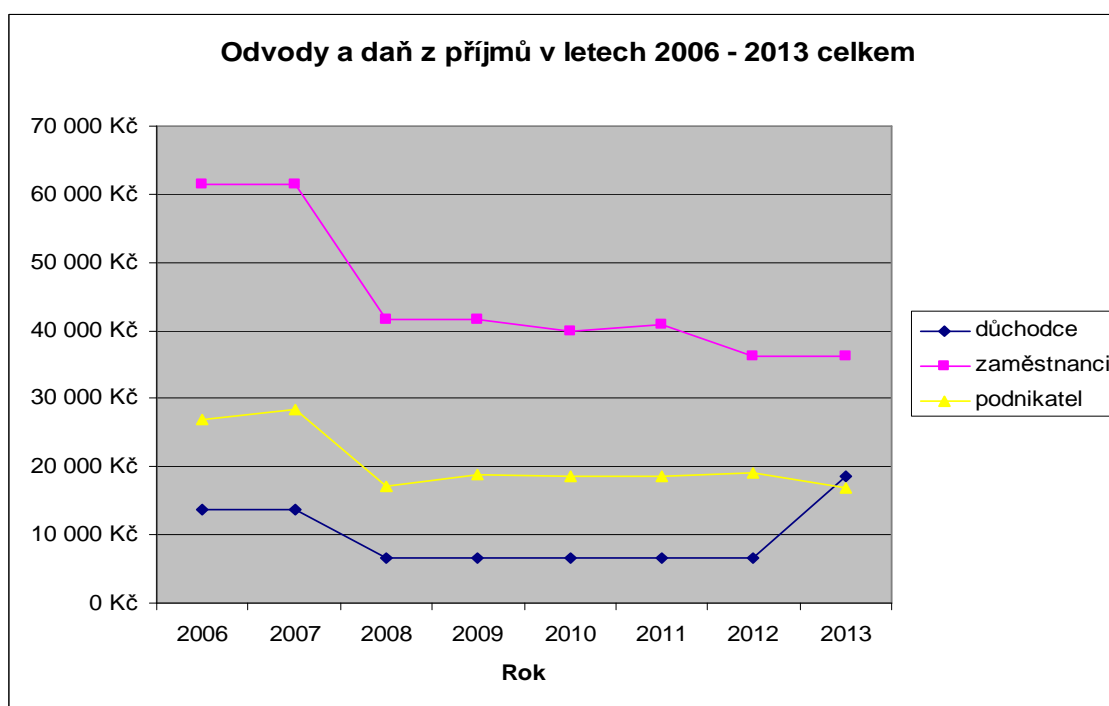
z příjmů. Z tohoto důvodu se od roku 2008 snižují odváděné finanční prostředky manželů. Od roku 2008 tak čisté příjmy manželského páru rostou.

Podnikatel provozující řemeslnou činnost platí stále více na zdravotním pojištění a sociálním zabezpečení. Na dani z příjmů ovšem podnikatel každoročně obdrží rostoucí daňový bonus. Nejvíce tak podnikatel na pojistném a dani z příjmů zaplatí v roce 2007, nejméně pak zaplatí v roce 2013. Celkové odvody a daň podnikatele v roce 2013 jsou dokonce nižší než u pracujícího důchodce.

Tabulka 51: Odvody a daň z příjmů v letech 2006 – 2013 celkem

rok	důchodce	zaměstnanci	podnikatel
2006	13 800 Kč	61 482 Kč	26 808 Kč
2007	13 800 Kč	61 482 Kč	28 512 Kč
2008	6 600 Kč	41 640 Kč	17 136 Kč
2009	6 600 Kč	41 640 Kč	18 744 Kč
2010	6 600 Kč	39 792 Kč	18 624 Kč
2011	6 600 Kč	40 992 Kč	18 516 Kč
2012	6 600 Kč	36 192 Kč	19 188 Kč
2013	18 660 Kč	36 192 Kč	16 848 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 12: Odvody a daň z příjmů v letech 2006 – 2013 celkem

Zdroj: vlastní zpracování

Porovnání čistých příjmů v letech 2006 – 2013:

Nyní budou porovnány čisté příjmy vybraných poplatníků. Hrubé příjmy podnikatele, zaměstnanců a pracujícího důchodce se v letech 2006 – 2013 nemění. Čisté příjmy výrazně ovlivňují zaplacené odvody a daň z příjmů.

Hrubý příjem pana Josefa je 240 000 korun ročně a hrubý příjem paní Jany je 120 000 korun ročně. Čisté příjmy pan Josefa a paní Jany od roku 2008 postupně rostou, je to dáno zejména rostoucím daňovým bonusem, který si zaměstnanci uplatňují na vyživované děti. Čistý příjem zaměstnanců v roce 2006 byl 298 518 korun, přičemž daňový bonus na vyživované dítě v roce 2006 činí 6 000 korun. V roce 2013 jsou čisté příjmy zaměstnanců už 323 808 korun, daňový bonus na vyživované dítě činí v roce 2013 13 404 korun. Mezi roky 2006 a 2013 tak vzrostl čistý příjem zaměstnanců o 25 290 korun.

Hrubý příjem pracujícího důchodce z vedlejší činnosti je 60 000 korun ročně, mimo to pobírá senior ještě starobní důchod ve výši 120 000 korun ročně. Starobní důchod je osvobozen od daně a pojistného. Čistý příjem pracujícího seniora nejvíce ovlivňuje daň z příjmů, neboť pan Dušan platí odvody na pojistné přibližně ve stejné výši. Čistý příjem pracujícího seniora od roku 2008 roste, neboť pan Dušan od roku 2008 díky možnosti uplatnit si slevu na poplatníka neplatí nic na dani z příjmů. V roce 2013 však byla sleva na poplatníka pro osoby pobírající starobní důchod zrušena. Čistý příjem pana Dušana v roce 2012 je 173 400 korun, v roce 2013 je to už jen 161 340 korun. Čistý příjem pan Dušana v roce 2013 tak klesá o 12 060 korun oproti roku 2012.

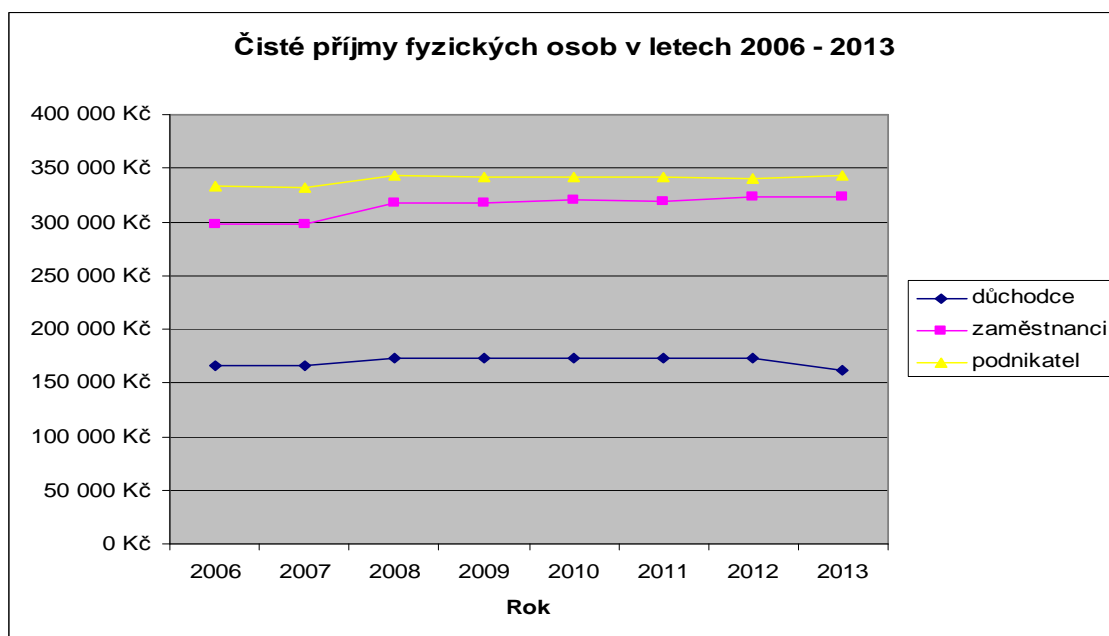
Podnikatel z hrubých příjmů ve výši 360 000 korun odvádí pojistné na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a daň z příjmů. Čistý příjem podnikatele ovlivňuje zejména daň z příjmů. V letech 2006 a 2007 se v České republice používala progresivní sazba daně z příjmů a minimální základ daně. Podnikatel by bez uplatňování daňového bonusu v letech 2006 a 2007 platil daň z příjmů. Po uplatnění daňového bonusu v letech 2006 a 2007 obdrží podnikatel na tomto bonusu 9 120 korun (při využití společného zdanění manželů). Čisté příjmy podnikatele v roce 2006 jsou 333 192 korun. Od roku 2008, kdy byla v České republice zavedena rovná sazba daně z příjmů neplatí podnikatel daň z příjmů, ale získává daňový bonus na vyživované děti. Daňový bonus na vyživované děti rok od roku pomalu roste. V roce 2013 je daňový bonus na vyživované dítě ve výši

13 404 korun. Čistý příjem podnikatele v roce 2013 je 343 152 korun. Mezi lety 2006 a 2013 vzrostl čistý příjem podnikatele o 9 960 korun.

Tabulka 52: Čisté příjmy fyzických osob v letech 2006 -2013

rok	důchodce	zaměstnanci	podnikatel
2006	166 200 Kč	298 518 Kč	333 192 Kč
2007	166 200 Kč	298 518 Kč	331 488 Kč
2008	173 400 Kč	318 360 Kč	342 864 Kč
2009	173 400 Kč	318 360 Kč	341 256 Kč
2010	173 400 Kč	320 208 Kč	341 376 Kč
2011	173 400 Kč	319 008 Kč	341 484 Kč
2012	173 400 Kč	323 808 Kč	340 812 Kč
2013	161 340 Kč	323 808 Kč	343 152 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13: Čisté příjmy fyzických osob v letech 2006 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Čisté příjmy podnikatele jsou vyšší než čisté příjmy manželského páru v zaměstnaneckém poměru. Podnikatel sice platí vyšší zdravotní pojištění než zaměstnanci ale na dani z příjmů obdrží každý rok plný daňový bonus. Základ daně podnikatele je totiž díky uplatňování vysokých procentních nákladů nízký. Vypočtená daň z příjmů je po odečtení slevy na poplatníka nulová. V roce 2013 dochází v České republice k paradoxní situaci, kdy podnikatel s příjmy 360 000 korun platí na odvodech a dani méně než pracující důchodce s příjmy ve výši 60 000 korun.

Odvody, daň z příjmů a čisté příjmy v letech 2006 – 2013:

V této kapitole bude porovnáno zaplacené pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, daň z příjmů a čisté příjmy sledovaných poplatníků.

Tabulka 53: Odvody, daň a čisté příjmy podnikatele v letech 2006 -2013

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	čistý příjem
2006	21 312 Kč	14 616 Kč	-9 120 Kč	333 192 Kč
2007	21 312 Kč	16 320 Kč	-9 120 Kč	331 488 Kč
2008	21 024 Kč	17 472 Kč	-21 360 Kč	342 864 Kč
2009	21 024 Kč	19 080 Kč	-21 360 Kč	341 256 Kč
2010	20 772 Kč	19 212 Kč	-21 360 Kč	341 376 Kč
2011	21 684 Kč	20 040 Kč	-23 208 Kč	341 484 Kč
2012	22 032 Kč	20 364 Kč	-23 208 Kč	340 812 Kč
2013	22 680 Kč	20 976 Kč	-26 808 Kč	343 152 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 54: Odvody, daň a čisté příjmy zaměstnanců v letech 2006 -2013

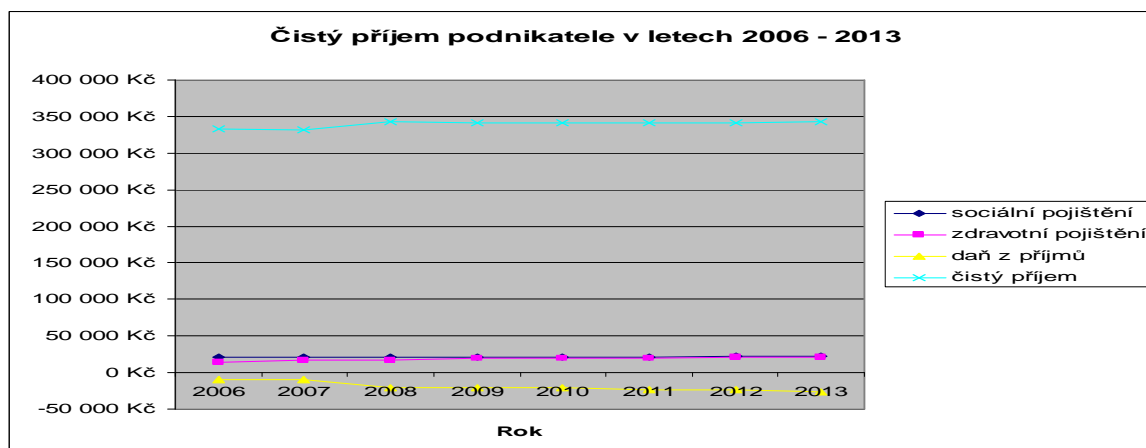
rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	čistý příjem
2006	28 800 Kč	16 200 Kč	16 482 Kč	298 518 Kč
2007	28 800 Kč	16 200 Kč	16 482 Kč	298 518 Kč
2008	23 400 Kč	16 200 Kč	2 040 Kč	318 360 Kč
2009	23 400 Kč	16 200 Kč	2 040 Kč	318 360 Kč
2010	23 400 Kč	16 200 Kč	192 Kč	320 208 Kč
2011	23 400 Kč	16 200 Kč	1 392 Kč	319 008 Kč
2012	23 400 Kč	16 200 Kč	-3 408 Kč	323 808 Kč
2013	23 400 Kč	16 200 Kč	-3 408 Kč	323 808 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

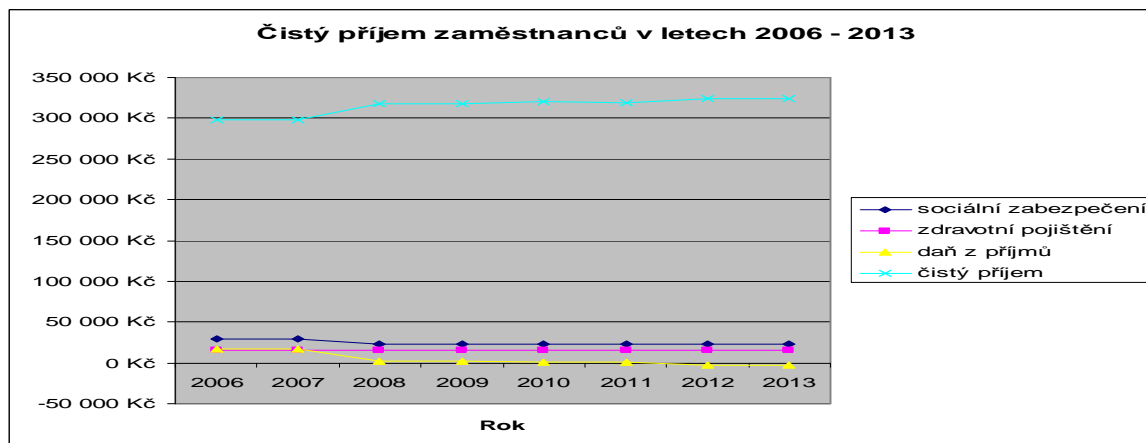
Tabulka 55: Odvody, daň a čisté příjmy pracujícího důchodce v letech 2006 -2013

rok	sociální zabezpečení	zdravotní pojištění	daň z příjmů	čistý příjem
2006	4 800 Kč	2 700 Kč	6 300 Kč	166 200 Kč
2007	4 800 Kč	2 700 Kč	6 300 Kč	166 200 Kč
2008	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	173 400 Kč
2009	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	173 400 Kč
2010	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	173 400 Kč
2011	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	173 400 Kč
2012	3 900 Kč	2 700 Kč	0 Kč	173 400 Kč
2013	3 900 Kč	2 700 Kč	12 060 Kč	161 340 Kč

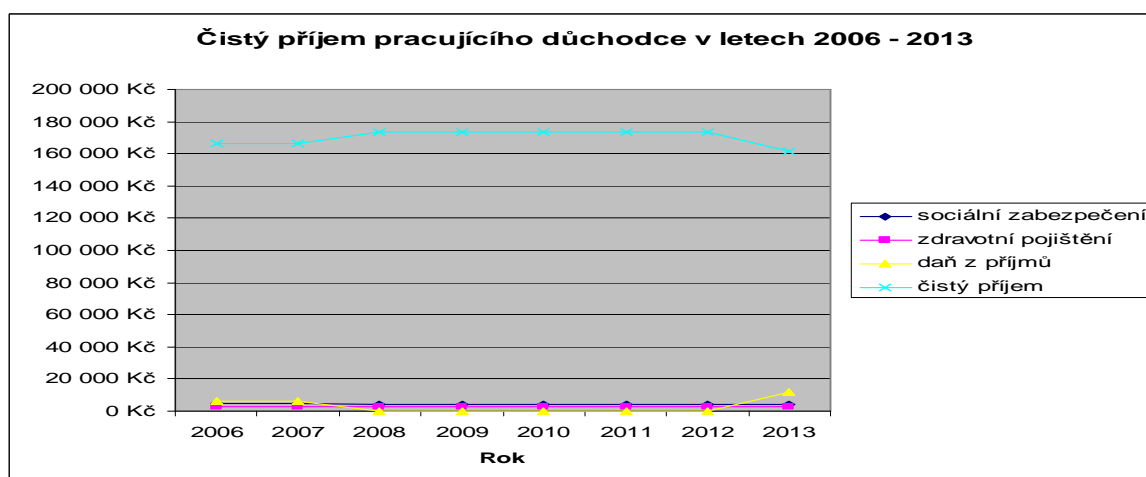
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 14: Čistý příjem podnikatele v letech 2006 -2013
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 15: Čistý příjem zaměstnanců v letech 2006 – 2013
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 16: Čistý příjem pracujícího seniora v letech 2006 - 2013
Zdroj: vlastní zpracování

Závěr

Cílem diplomové práce bylo vypočítat a porovnat daňové zatížení vybraných poplatníků daně z příjmů fyzických osob v letech 2006 až 2013. V diplomové práci byly vybrány tři typy poplatníků daně z příjmů. Jednalo se o manželský pár pracující v zaměstnaneckém poměru se dvěma malými dětmi, dále to byl živnostník provozující řemeslnou činnost s manželkou na mateřské dovolené a dvěma malými dětmi a senior pracující na vedlejší pracovní poměr. V diplomové práci byla sledována výše odváděné daně z příjmů těchto vybraných poplatníků v letech 2006 až 2013. Vedle daně z příjmů fyzických osob ovlivňuje velikost čistých příjmů obyvatel i placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. U poplatníků tak bylo vypočítáno a porovnáno též placené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

V letech 2006 a 2007 se v České republice používala progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob. Osoby s nejnižšími příjmy byly zdaňovány 12% ze základu daně. Základ daně z příjmů v letech 2006 a 2007 tvoří částka odpovídající rozdílu hrubé mzdy a sociálního a zdravotního pojištění, hrazené zaměstnancem. Pracující senior si sice v letech 2006 a 2007 nemůže uplatňovat slevu na poplatníka, ale jeho příjmy jsou zdaněny 12% ze základu daně. Pan Dušan tak v letech 2006 a 2007 platí daň z příjmů ve výši 6 300 korun. V letech 2006 a 2007 lze v České republice uplatnit společné zdanění manželů. Pro manželský pár v zaměstnaneckém poměru i pro podnikatele je použití společného zdanění výhodné. Manželský pár pracující v zaměstnaneckém poměru na dani z příjmů v letech 2006 a 2007 ušetří při použití společného zdanění manželů 1 134 korun. U podnikatele je využití společného zdanění manželů ještě výhodnější. Bez využití společného zdanění manželů v roce 2006 obdrží podnikatel daňový bonus ve výši 4 524 korun, při použití společného zdanění obdrží podnikatel a jeho manželka na daňovém bonusu 9 120 korun, rozdíl na daňovém bonusu je tak 4 596 korun. Od roku 2008 se v České republice využívá rovná sazba daně z příjmů ve výši 15% ze základu daně. Od roku 2008 je v České republice zavedena tzv. „superhrubá mzda“, která představuje navýšení základu daně o 34%. Základem daně ze závislé činnosti jsou tak hrubé příjmy zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit zaměstnavatel sám za sebe. Od roku 2008 si mohou pracující senioři

uplatnit slevu na poplatníka. Pan Dušan tak od roku 2008 neplatí nic na dani z příjmů. Manželskému páru pracujícím v zaměstnaneckém poměru od roku 2008 postupně klesá daň z příjmů. Manželský pár v zaměstnaneckém poměru navíc od roku 2008 platí nižší pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Rozdíl v daních z příjmů manželského páru mezi roky 2007 a 2008 je 14 442 korun. Čistý příjem manželského páru tak mezi roky 2007 a 2008 výrazně stoupl. Čistý příjem manželského páru v roce 2008 je o 19 842 korun vyšší než v roce 2007. V roce 2013 je čistý příjem manželského páru o 25 290 vyšší než v roce 2006. Podnikatel od roku 2008 díky uplatňování nákladů procentem z příjmů neplatí daň z příjmů a ještě obdrží plný daňový bonus na vyživované děti. Podnikatel od roku 2008 platí minimální pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Čisté příjmy podnikatele tak od roku 2008 výrazně vzrostly. Čistý příjem podnikatele mezi roky 2007 a 2008 vzrostl o 11 376 korun. V roce 2013 nastala změna zákona o daních z příjmů, která velmi ovlivňuje čistý příjem pracujících seniorů. Pracující senioři si již nemohou uplatňovat slevu na poplatníka. Pro pana Dušana tato změna znamená výraznou změnu čistých příjmů. Čistá mzda pana Dušana z vedlejšího pracovního poměru v roce 2012 byla 53 400 korun, v roce 2013 to bylo už jen 41 340 korun. Čistý příjem pana Dušana z vedlejšího pracovního poměru mezi roky 2012 a 2013 klesl o 12 060 korun. Od roku 2013 si nemohou podnikatelé, kteří si uplatňují u dílčího základu daně podle §7 odst.7 ZDP výdaje vyšší než 50% z celkového základu daně, nemohou snížit daň podle §35ba odst. 1 písm. b) ZDP a uplatnit daňové zvýhodnění. Pokud by náš podnikatel v roce 2013 uplatňoval výdaje procentem z příjmů neobdržel by daňový bonus ve výši 26 808 korun. V roce 2013 tak podnikatel uplatňuje skutečné výdaje a daňový bonus obdrží. Čistý příjem podnikatele mezi rokem 2007, kdy byly odvody podnikatele nejvyšší a daňový bonus malý, a rokem 2013 vzrostl o 11 664 korun. Čisté příjmy všech sledovaných poplatníků mezi roky 2006 a 2012 rostly. Od roku 2013 klesá čistý příjem pracujícím seniorům a podnikatelům uplatňujících výdaje procentem. V roce 2013 dochází v České republice k paradoxní situaci, kdy podnikatel s příjmy 360 000 korun platí na odvodech a dani méně než pracující důchodce s příjmy ve výši 60 000 korun.

Seznam použité literatury

Monografie

- MARKOVÁ, H. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2013*. 22. vyd. Praha: Grada, 2013, sv. ISBN 978-80-247-4643-2.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2012*. 21. vyd. Praha: Grada, 2012, sv. ISBN 978-80-247-4254-0.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2011*. 19. vyd. Praha: Grada, 2011, sv. ISBN 978-80-247-3800-0.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2010*. 18. vyd. Praha: Grada, 2010, sv. ISBN 978-80-247-3206-0.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2009*. 17. vyd. Praha: Grada, 2009, sv. ISBN 978-80-247-2803-2.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2008*. 16. vyd. Praha: Grada, 2008, sv. ISBN 978-80-247-2385-3.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2007*. 15. vyd. Praha: Grada, 2007, sv. ISBN 978-80-247-2087-6.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2006*. 14. vyd. Praha: Grada, 2006, sv. ISBN 80-247-1581-3.
- VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L.: *Daňový systém ČR aneb učebnice daňového práva*, 8. vyd. Praha: 1.VOX, a. s., 2006. 324 s. ISBN 80-86324-60-5.
- VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2010, sv. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3426-2.
- ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, XVI, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Zákony

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souv. zákonů. In: 47/1997.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. In: 155/1995.

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. In: 187/2006.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. In: 435/2004.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: 563/1991.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: 586/1992.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. In: 589/1992.

Internetové zdroje

Česká správa sociálního zabezpečení [online]. 2014 [cit. 2014-03-23]. Dostupné z: www.cssz.cz

Businesscenter [online]. 2014 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://business.center.cz/>

Měšec.cz: Daň z příjmů [online]. 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/dane/dan-z-prijmu/>

Podnikatel.cz [online]. 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/specialy/dane-z-prijmu>

Zákony pro lidi [online]. 2014 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/>

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra [online]. 2014 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: www.zpmvcr.cz